

ZWOLLEI HARANGSZÓ

2021/8

Újkenyér
Konfirmáció
Iskolakezdés

Az Almere-Amersfoort-Heerenveen-Leeuwarden-Groningen- Assen- Steenwijk-Kampen és Zwolle környékén élő magyar protestánsok gyülekezeti híradója.

A „Zwollei Harangszót” a Presbitérium megbízásából szerkeszti: dr.Hermán M. János. Munkatársak: Rostás Kriszta, Snijders Tünde, Szomor Attila, Téglásy Sándor és Urbán Ákos.

Berekméri Gabriella, Maarten Aalders, Albertje Alkema- ten Hoeve, Csanády Ágnes, Hermán Johanna Zsuzsanna, Jaskó Irén, Kelemen Attila Csongor, Remko Snijders, Szilágyi Árpád, dr. Urbán Károly.

Szolgálati rend az egyházközségünkben:

Istentiszteleteink rendszerint 14.30 órakor kezdődnek. Az istentiszteletekkel egy időben Rohaan Éva vezetésével folyik a vasárnap iskolai tanítás a gyermekekkel. Ezt követően szeretetvendégség keretében ismerkedünk és beszélgetünk egymással. Sátoros ünnepeink másodnapján úrvacsoraosztásra kerül sor, d.e. 11 órakor.

- 2021. január 24. - drs. Kelemen A.Csongor - Online
- 2021. február 21. Böjtfő. – Weiner Zoltán - Online
- 2021. március 14. – Weiner-Legeza Luca - Online
- 2021. április 5. Urk. Húsvét másodnapi istentisztelet. Igehirdetés: Nagy Tibor Sándor; úrvacsoraosztás: Hermán M. János. Ünnepi műsor a gyermekekkel: Nagy Erika-Melinda
- 2021. április 11. Zwollei lutheránus templomban igehirdetés, szolgált nt. drs. Kelemen Attila Csongor.
- 2021. május 9. Zwolle, igehirdetés: Sólyom Uzonka Lilla. Tisztségviselők beiktatása: Hermán M. János 2021. május 23. Pünkösd első napja. Igehirdetés: Kelemen A. Csongor. Úrvacsoraosztás.
- 2021. június 13. Igehirdetés: nt. Kelemen Attila. Bibliakiállítás megnyitása: Hermán M. Rebekka lelkipásztor, Temesvár
- 2021. június 27. – Szabadtéri istentisztelet Zeistben. Igehirdetés, úrvacsoraosztás, szeretetvendégség a cserkészotthon udvarán. Üdvözlések, testvértalálkozó felvezetése: dr. Hermán M. János. Szolgálattévő lelkész: Van Bolhuis Szabó Emőke, Rotterdam
- 2021. július 11. Szolgálnak nt. Weiner Zoltán és Nagy Tibor Sándor. Kampenből hazatérő lelkész barátainkat búcsúztatja nt. Kelemen Csongor Attila.
- 2021. július 25. 15 óra – Igehirdetés, keresztelés. Szolgál Hermán M. Rebeka és Hermán M. János.
- 2021. augusztus 8. 15 óra – Igehirdetés: Hermán M. János és ds. Jeroen Kanis (International Church)
- 2021. augusztus 22. – Újkenyér – Konfirmáció -Úrvacsora. Szolgál: Kelemen A. Csongor és Hermán M. János

- 2021. szeptember 19. – Szolgál: Kelemen A. Csongor
- 2021. október 10.
- 2021. október 31. – Reformáció – Úrvacsora
- 2021. november 14.
- 2021. november 28. Advent I. Vas.-Úrvacsora
- 2021. december 12.
- 2021. december 26. Karácsony II.- Úrvacsora

Az istentiszteletekkel egy időben folyik a vasárnap iskolai foglalkozás a gyermekekkel, azután pedig szeretetvendégség keretében ismerkedünk és beszélgetünk egymással. Sátoros ünnepeink másodnapján úrvacsoraosztásra kerül sor, d.e. 11 órakor.

Családlátogatást a híveink kérésére végzünk a szolgáltársaink bevonásával, Hollandia egész területén. Vezető lelkipásztor: drs. Kelemen Attila Csongor. Misziói lelkipásztor: dr.Hermán M. János nyugalmazott lelkész. Titkárság, egyházközségi ügyvitel: dr.Hermán M.János. Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Snijders-Dósa Tünde, Szilágyi Árpád, Tárnok Eszter Lídia és Truczka József. Diakónusok: Bodor József, Berekméri Filep Annamária, Czimbalmos Klára és Truczka Adrienn.

Orgonista: dr. Robert Helder. Gyermekfoglalkozások vezetője: Rohaan Éva. Webmester: Téglásy Sándor. Olvasó szerkesztő: Téglásy Sándor. Grafikai szerkesztő: Szomor Attila.

A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle, kivéve amikor a meghívóban másként jelezzük. Info: jhermanm@gmail.com Tel: 038-4233247

–refistentiszteletzwolleban

Web oldalunk, vagyis a honlap jelzete: <https://zwolleireformatus.nl/> Webmester: Téglásy Sándor
Honlapunk címe: <https://zwolleireformatus.nl/>

A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

Ha Isten velünk, kicsoda ellenünk? (Róma 8,31)

Szent István király imája

A mélységből kiáltok Hozzád, hallgass meg Uram!

Taníts meg, hogy kell könnyezni a meg nem érdemelt örömben, s hogyan

kell örülni a megérdemelt könnyben.

Adj erőt, hogy kevélységem csillogását elhomályosítsam, s az alázatosság

színtelenségét okosan csillogtassam.

Taníts meg, hogyan kell a gyengékhez lehajolni,

s hogyan kell féktelen erővel

egyenesen állni.

Adj erőt, hogy fölényesen legyőzzem a testet,

s alázatosan megadjam magam a léleknek.

Taníts szelíd szóra, ha bántások érnek, s hideg mosolyra, ha jogtalan dicsérnek.

Adj erőt napközben, hogy el ne fáradjak,

s fáradtságot este, hogy rögtön elaludjak.

Taníts meg lendülni, ha Rád találtam, s hirtelen megállni, ha utat hibáztam.

Ne add meg mindig, amit nagyon kérek.

Taníts bátor lenni, mikor nagyon félek.

Engedd a világot megvetve szeretni, csak magadat ne hagyj soha elfeledni.

Ez a kívánságom, ez maradjon végleg, de ha más-ként szólnék,

nagyon szépen kérlek, ne neheztelj reám, ne fordítsd el orcád,

hiszen a mélységből kiáltok fel Hozzád!

Forrás: <https://imaszovetseg.pecsiegyhazmegye.hu/im%C3%A1ds%C3%A1gok/szentek,-p%C3%A1p%C3%A1k-im%C3%A1ds%C3%A1gai/43-szent-istv%C3%A1n-kir%C3%A1ly-im%C3%A1ja>

A magyar királyok koronázási palástja

A kazulát, a rajta olvasható hexameterben írott felirat szerint 1031-ben Szent István király és Gizella királyné rendelte meg a székesfehérvári Szent Mária egyház számára. Szinte a teljes felületet beborító mesteri arany hímzés összetett képi program szerint készült, melynek alapja egyes kutatók szerint a Te Deum vagy a Mindenszentek litániája lehetett. Jelentőségét tovább növeli, hogy a 20. századig a magyar királyok koronázó palástjaként használták.

A ráhímzett felirat szerint Szent István király (997–1038) és Gizella királyné készítette és ajándékozta 1031-ben a székesfehérvári Szűz Mária-egyháznak: ANNO INCARNACIONIS XPI : MXXXI : INDICIONE : XIII A STEPHANO REGE ET GISLA REGINA CASULA HEC OPERATA ET DATA ECCLESIAE SANCTA MARIAE SITAE IN CIVITATE ALBA.

Forrás: <https://mnm.hu/hu/kiallitasok/allando/koronazasi-palast>

Szent István, Magyarország királya, 1606-ban készült metszet Amszterdamban

Ismeretlen mester műve. Lelőhelye: <https://www.rijksmuseum.nl/nl/collectie/RP-P-BI-6075B>

Államalapító királyunk, Szent István napja Hollandiában: augusztus 29

Az idén a tradíciótól eltérően az augusztus 20. utáni második vasárnap ünnepelünk.

Időpont: 2021. augusztus 29, vasárnap. Ökumenikus istentisztelet 12 órakor Havas István Sch. P atya és Sólyom Uzonka ref. lelkész szolgálatával. Közös ebéd 13:30 órától; 15 órakor ünnepi beszéd. Dr. Marác

László előadása: Szent István jelentősége a magyar és az európai történelemben. Helyszín: Szent József templom – Sint Jozefkerk. Van Cranenburchlaan 31, 2241 PJ Wassenaar (bejárat a park oldaláról)

Pósa Lajos: A kenyér

Tűznyilakat szór le
Isten égő napja,
Dolgos ember, magyar ember
Az áldást aratja.
Omlik, mint a patak,
Hulló verejtéke,
Gyöngyeitől harmatozik
Minden arany kéve.
Neki köszönheted,
Amit Isten adott...
A föld népe előtt
Vedd le a kalapot!
Piros hajnalban már
Csillog a kaszája,
Rá esik a búcsúzó nap
Utolsó sugára.
S míg a nagy urakat
Hűvös lomb takarja,
Lángözönben az arató,
Ég az arca, karja.
Neki köszönheted,
Amit Isten adott...
A föld népe előtt
Vedd le a kalapot!
Végig a határon
Búzakereszt sárgul,
Hála kél a szántóvető
Zengő ajakárul.
Minden kis keresztben
A kenyeret látja –
S millióknak osztogatja
Híven asztalára.
Neki köszönheted,
Amit Isten adott...
A föld népe előtt
Vedd le a kalapod!

1850. április 9. (Radnót, Szlovákia) — 1914. július 9. (Budapest)

„A mi mindennapi kenyereinket add meg minékünk ma...”

A földművelő embernek imádkozni kell. Tanítás

Tanítás. A földművelés olyan foglalatosság és olyan életpálya, amelyet mindjárt kezdetben maga Isten adott az embernek. Mert egy szép kertet teremtve az embert bevitte abba, hogy azt művelje (1Móz, 2:15). Könnyű lett volna neki Ádám számára szép házakat, csodás palotákat teremteni, őt azokba kertet plántált számára, hogy azt művelje és annak gyümölcsseivel éljen. Ez nyilván mutatja, hogy ha az ember az eredeti szentségben megmaradt volna, abba a szent állapotban is foglalatossága és életmódja a földművelés lett volna.

A bűneset után is ez volt a legelső életpálya, amelyet Isten az embernek rendelt, mert azt mondja a Biblia: Kiküldé őt az Úr Isten az Éden kertjéből, hogy művelje a földet, amelyből vétetett vala (1Móz. 3:23). De ami az épség állapotában gyönyörűséggel teljes és minden fáradságtól mentes lett volna, a bűneset után a bűn miatt keservessé és fáradságossá lett Isten ítélete szerint: Fáradságos munkával élj a földből életednek minden napjában. Orcád veritékével egyed a te kenyeredet (1Móz. 3:17,19).

A legegyszerűbb és legártatlanabb életpálya is ez. Mert bár ezzel is visszaélhet az emberi gonoszság, mégsem található ebben annyikísértés, csalogatás, mód és alkalom a büntételre, mint más mesterségben és életpályán. Azt is lehet mondani, hogy ez az életmód a legszükségesebb és leghasznosabb az emberi társadalomra nézve. Mert minden egyéb hivatásúak ez által nyerik tápláltságukat.

Földművelő ember imádsága.

Könyörülő jó Isten! Aki jóllehet igazságos ítéleteddel megátkozta az emberért a földet és annak művelését fáradságossá tetted, mégis nagy jóságodat is mutogatsz és nyilvánvalóvá teszed abban, hogy sokszor megáldod az ember fáradságos munkáját és kirendeled a megátkozott földből is tápláltságát.

Én is sokszor tapasztaltam, irgalmas Atyám, nagy jóvoltodat, mikor szántásomat, vetésemet bő természellel megáldottad és így kenyeredet megadtad. És ha néha meg kellett is a bűn keserű gyümölcsét tapasztalnom a föld terméketlenségében, de azt másszor ismét áldásra fordítottad és fogyatkozásaimat nagy kegyelmesen kipótoltad. Ami jót vettem a földből eleitől fogva, mindazt egyedül a te jóvoltodnak és kegyelemből való áldásodnak tulajdonítom és azért szent nevedet dicsérem és áldom.

Ezután is a te áldásodban és jóvoltodban való bizodalommal akarom folytatni hivatásom szerinti minden munkámat. Kérlek azért, légy segítségül nekem! Vigasztalj és erősíts fáradságomban és munkámban e földön, melyet megátkoztál a bűn miatt és igazságod átkát elegyítsd jóságod áldásával. Tedd eredményessé munkálkodásomat és küldj áldást arra mennyből...

Mikor én a földet szántom és puhítom, hogy a termésre

alkalmas legyen, lágyítsd te is, óh kegyelemnek atyja, egyre jobban szívem földjét kegyelmed hathatós munkálkodása által, hogy abban a te beszéded magva termékeny legyen és bőven gyümölcsözzék az örök életre. Ne engedd, hogy mikor a földi dolgokban foglalatostokodom, lelkem a földhöz ragadjon, hanem emeld fel azt a mennyei örökkévaló javak kívánására, szeretésére és keresésére. Igazgass engem Szentlelked által úgy, hogy fáradságos életem napjait a te félelmedben és tiszteletedben, felebarátaim iránti szeretetben és egyezségben, lelkemre való szorgalmas gondviselésben és hivatásom serény követésében úgy gyakorolhassam és úgy végezhessem el, hogy ama végső aratás nagy napján jó gabonának találtassam és a te mennyei csűrődbe takarítottassam szent neved örökkévaló dicséretére Jézus Krisztus által. Ámen.

Forrás: Szikszai György, Keresztyéni tanítások és imádságok. Írta és befejezte Makón, 1785. augusztus 21-én. Pozsony, 1786

Isten ajándéka a testi és a lelki kenyér

Új klenódiumaink. Urbán Ákos gondnok és Urbán-Kátay Emőke ajándéka

Felírat a kehely talpán: Zwollei Magyar Református Egyházközség, anno 2017

Szentkirály és Szentistván nevű települések Szent Király Szövetsége

Fotó: MTI/Veres Nándor

Kövér László szerint a rendszerváltoztatás kezdete óta nem tapasztalt módon támadás alatt áll a Szent István-i hagyaték: a keresztény kultúra, a nemzeti önazonosság és az állami szuverenitás. Az Országgyűlés elnöke a Székelyudvarhely közelében fekvő Székelyszentkirályon beszélt erről vasárnap, 2021 augusztus 8-án a Szentkirály és Szentistván nevű települések Szent Király Szövetségének találkozáján. - A krisztusi parancsot és Szent István intelmeit idézte: „Ne féljete!” „Ha kitartotok, megmentitek lelketeket!”. Kövér László kijelentette: a magyarok ugyanazt kívánják maguknak, amit minden szomszédjuknak, a Kárpát-medencében, és mindenkinek Európában: „a nemzeti érdekek védelmében cselekvőképes és az európai érdekek védelmében együttműködésre kész nemzeti államokat”. Megjegyezte: a magyarok e helyzetet felismerve 2010 után építették újjá és állították a nemzeti érdekek szolgálatába az államunkat, ezért erősítették meg a magyarság határokon átívelő nemzeti összetartozását, ezért folytattak kölcsönös méltányosságot célzó, felelős szomszédságpolitikát és az európai létérdekek védelmét célzó felelős külpolitikát. Ennek a politikának a folytatása lesz a tét 2022-ben is. „Álljunk hát készen!”

A Szent Király Szövetségben a következő helységek származnak Magyarországról: Bakonyszentkirály, Kerkaszentkirály, Királyszentistván, Porrogszentkirály, Rinyaszentkirály, Szabadszentkirály, Szentistván,

Szentistvánbaksa, Szentkirály, Szentkirályszabadja, és Szombathely-Szentkirály. Erdélyből a résztvevők: Csíkszentkirály, Kalotaszentkirály, Marosszentkirály, Sepsiszentkirály, Székelyszentistván, Székelyszentkirály. A Felvidékről tagja a szövetségnek: Királyfiakarcsa, Vágkirályfa, Sajószentkirály és Sajókirályi. A kárpátaljai Aknaszlatinán élő Szent István kultusz alapján immár folyamatban van e település tagfelvétele is. *Forrás: <https://kronikaonline.ro/erdelyi-hirek/kover-laszlo-veszelyben-a-szent-istvan-i-kereszteny-hagyatek>*

A Bákó megyei Pusztinán Szent Istvánt ünnepelték

Fotó: Gábos Albin

Pusztina a legkeletebbre fekvő olyan település, ahol Szent István magyar király a templom védőszentje. A történelem viharai mára minden más moldvai templomból kiűzték a magyar kötődésű szenteket, egyedül a pusztinai hívek ragaszkodtak körmükszakadtáig hozzá, hogy az államalapító oltalma alatt maradjanak. Így a mai napig is Magyarország első királya látható az oltár fölött, amint a szent koronát és országát Szűz Mária oltalmába ajánlja. Ritkán nyílik alkalom Csángóföldön a magyar nyelvű hitgyakorlásra. A havonta egy alkalommal megtartott bákói magyar szertartások sem pótolhatják azt a több évszázados lemaradást, amely a moldvai magyarság anyanyelvű hitgyakorlását sújtotta.

A jászvásári (iași) római katolikus püspökség hol mereven elutasítóan, hol ellenségesen, hol némi enyhülést mutatva állt az idők folyamán a magyar misék kérdéséhez. Éppen ezért kiemelt jelentősége

van minden olyan alkalomnak, amikor a moldvai magyar katolikus hívek anyanyelvükön hallgathatják a prédikációt, mondhatják el imáikat, énekelhetik templomi énekeiket. A szertartás ideje alatt régi, hagyományos moldvai vallásos énekek csendültek föl, **Majnek Antal** pedig valóban szívhez szólóan, szeretetteljesen beszélt a csángó hívekhez.

Különösen meghatóak voltak a felajánlások átadásának percei, amikor a csángó hívek kaláccsal, borral, gyümölcssel és virágokkal ajándékozták meg a szolgálatot végző papokat. A szentmise végén az **Ó, Szent István dicsérettel** kezdetű népének is felhangzott méltó zárásaként a magyar vallásgyakorlás pusztinai ünnepének.

A zarándokokat Majnek Antal, a Munkácsi Római Katolikus Egyházmegye püspöke kísérte el útjukon.

Forrás: <https://maszol.ro/kultura/Ahany-nyelv-annyi-ember-a-legkeletibb-Szent-Istvan-templom-bucsujan-jartunk>

Erdélyi magyar püspököket is kitüntettek az augusztus 20-ai nemzeti ünnep alkalmából Budapesten

Minden magyar feladatának nevezte a nemzetpolitikaért, egyházügyekért és nemzetiségekért felelős miniszterelnök-helyettes csütörtökön Budapesten, hogy Szent István király nyomán országépítő legyen a saját helyén. Erdélyi magyar püspököket is kitüntettek az augusztus 20-ai nemzeti ünnep alkalmából.

Budapesten Semjén Zsolt átadja a Magyar Érdemrend középkeresztje kitüntetését Csűrű Istvánnak, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspökének.

• **Fotó: MTI/Bruzák Noémi**

Semjén Zsolt az augusztus 20-ai nemzeti ünnep alkalmából adott át Áder János köztársasági elnök által adományozott állami kitüntetések: a Magyar Érdemrend közép-, tiszti- és lovagkeresztje, valamint Magyar Arany és Ezüst Érdemkereszt elismeréseket. Többek között a Magyar Érdemrend középkeresztje kitüntetését kapta Csűrű István, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke, és Pál József Csaba, a Temesvári Római Katolikus Egyházmegye püspöke. Az ünnepségen a miniszterelnök-helyettes az MTI szerint azt mondta, Szent István király örökségéhez tartozik, hogy úgy alapította meg a magyar államot, csatlakozva a keresztény civilizációhoz, hogy az ország sem a Német-Római Császárság hűbérese nem lett, sem Bizánc érdekszférájába nem vonódott be. Elutasította a koppányi „pogánykodást”, ugyanakkor azt az árulást is, hogy a Német-római Császárságnak ajánlja fel az országot. A Szent István-i mű lényege „az idők élén járni”, a szükséges változtatásokat megtenni és egyszerre megvédeni a nemzeti szuverenitást. Ez a feladat évszázadról évszázadra – mondta. Az örökség tanulsága, hogy egyszerre kell megvalósítani ezt a kettős küldetést: mindenkinek a saját „örhelyén” kell

„az idők élén járnia”, nagyszerűt alkotnia, és ezt magyarként, a magyar nemzethez való hűségjegyében. A kitüntetettek pontosan így cselekedtek – hangoztatta Semjén Zsolt. Ez 1848-ban úgy hangzott, hogy haza és haladás: egyszerre kellett kivívni a nemzeti szuverenitást és a polgári átalakulást. De ugyanez volt a feladat 1956-ban is – mondta a politikus.

Semjén Zsolt átadja a Magyar Érdemrend középkeresztje kitüntetést Pál József Csabának, a Temesvári Római Katolikus Egyházmegye püspökének • Fotó: MTI/Bruzák Noémi

Kiemelte, hogy Szent Istvánról sok mindent el lehet mondani: zseniális állam- és egyházszerző, zseniális hadvezér, zseniális diplomata volt, valamint szent király. A miniszterelnök-helyettes szerint az, hogy „rajtunk nem fognak az évszázadok”, annak köszönhető, hogy Szent István felajánlotta az országot a Szűzanyának. Az államalapító legfontosabb tulajdonságának nevezte, hogy országépítő volt. Mindenki feladata, hogy bekapcsolódjon ebbe az országépítésbe – tette hozzá. A miniszterelnök-helyettes kiemelte, hogy sok magyar ünnep létezik, állami ünnep azonban csupán egy, Szent István napja. Elismerésből is sokfélét adományoznak, az állami kitüntetések viszont különleges ranggal bírnak – közölte. A díjak egyidősek az emberséggel – jelezte Semjén Zsolt. Azt mondta, hogy a kitüntetések fontosak azoknak is, akik kapják, és annak is, aki adja, jelen esetben a magyar államnak. A leglényegesebbek azonban a magyar nemzetnek, mert az akkor tud megmaradni, ha büszke lehet a tagjaira – hangoztatta.

A miniszterelnök-helyettes arra is kitért, hogy nincs még egy olyan nemzet, amely arányosan annyi Nobel-díjast adott volna a világnak, mint a Magyar

Forrás: <https://kronikaonline.ro/kulfold/erdelyi-magyar-puspokokat-is-kituntettek-az-augusztus-20-ai-nemzeti-unnep-alkalmabol-budapesten>

Debrecen: felavatták Szent II. János Pál pápa szobrát

Ternyák Csaba egri érsek megáldja II. János Pál pápa szobrát a pápa debreceni látogatásának 30. évfordulója alkalmából tartott hálaadó szentmise után a debreceni római katolikus Szent Anna székesegyház előtt.

Fotó: MTI/Czeglédi Zsolt

Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára a szoboravató szentmisét követően egyháztörténeti jelentőségűnek nevezte II. János Pál három évtizeddel ezelőtti debreceni látogatását.

Felidézte, hogy a pápa a protestáns gályarabok emlékművének megkoszorúzásával és a Református Nagytemplomban elmondott beszédével felekezeti megbékélést hirdetett, amelynek egyik helyi eredménye Debrecenben három püspökség - református, római katolikus és görögkatolikus - nagyszerű viszonya - tette hozzá.

Az államtitkár „nagyszerű tettnek” nevezte, hogy II. János Pál pápa 1993-ban megalapította az önálló Debrecen-nyíregyházi egyházmegyét, amely a hitélet mellett óvodákat, iskolákat, szociális intézményeket működtet. Bejelentette: a kormány döntött arról, hogy 1,676 milliárd forinttal támogatja a Debrecen-józsai katolikus iskola megépítését.

Soltész Miklós jövőbe látó pápának nevezte II. János Pált, aki a kommunizmus bukása után arra figyelmeztetett, hogy „nem lesz könnyebb” ezután, sőt bizonyos szempontból nehezebb lesz. „A ránk

szabadított, istenverte világra figyelmeztetett 30 évvel ezelőtt” - mondta az államtitkár hozzátéve, hogy „Európa új arculata nehéz vajúadások árán születik meg a szemünk előtt”.

Ebben „a legnagyobb szolgálatot azzal tehetjük, ha újból közösen teszünk tanúságot azokról a keresztény értékekről, amelyek Európa és Magyarország alapjait megeremtetették” - hangoztatta Soltész Miklós Debrecenben.

Katarzyna Ratajczak Sowa, a Lengyel Köztársaság budapesti nagykövetségének munkatársa örömet fejezte ki, hogy honfitársa, a lengyel pápa „ilyen helyet foglal el a magyarok szívében”. Felidézte a magyarországi látogatásait, egyebek között azt is, amikor - még pápasága előtt - felkereste a kabai cukorgyárat építő lengyel munkásokat.

Forrás: <https://www.magyarhirlap.hu/belfold/20210818-debrecenben-felavattak-szent-ii-janos-pal-papa-szobrat>

Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus Budapest

Idén fogják megrendezni a tavalyra tervezett Eucharisztikus Kongresszust, 2021. szeptember 5-12 között. Eredetileg tavaly került volna megrendezésre, de a világjárvány miatt ez egy év késedelmet szenvedett. A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) alapvető célja, hogy elmélyítse és tudatosítsa a katolikus hívekben, hogy az egyház életének forrása és csúcsa az Eucharisztia. A NEK feladata a katolikus hívek hitbeli, tudásbeli, hitvédelmi megerősítése, hogy egyéni és plébánia szinten, még elkötelezettebben belegyökerezve a katolikus hagyományba, hitvalló keresztényekként éljék életüket, és megújult missziós lelkülettel adják tovább az örömhírt a világnak, hogy ezzel is kivegyék a részüket Európa újra való evangelizálásából.

Orbán Viktort 2016-ban audiencián fogadta Ferenc pápa a Vatikánban

Fotó: Orbán Viktor/Facebook

A NEK, nemzetközi jellegénél fogva, a magyar egyház és társadalom aktuális kérdéseit nemzetközi kontextusban tudja látni és láttatni. Az 1938 májusában Budapesten tartott 34. Eucharisztikus Világkongresszus záró miséjén, a Hősök terén félmillió hívő vett részt.

Ferenc pápa budapesti látogatásának hivatalos bejelentését tavaly elhalasztották a NEK időpontjának későbbre halasztása miatt. Az egyházfő idén március 8-án, az iraki látogatásából hazatartó repülőúton beszélt arról, hogy Budapestre készül a NEK utolsó napját záró misére. Magyarországon 25 éve, 1996-ban volt legutóbb pápalátogatás, II. János Pál pápa akkor Pannonhalmára és Győrbe látogatott el.

Forrás: <https://kronikaonline.ro/kulfold/hivatalos-szeptember-12-en-magyarorszagra-latogat-ferenc-papa>

Emlékplakett az 1938-as budapesti Eucharisztikus világkongresszusról

Fotó: Téglásy Sándor

A Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) zárónapi műsora

Felvezető műsor a NEK-et lezáró, fél 12-kor kezdődő mise előtt. Fellép az erre az alkalomra 82 énekből szerveződött, 2100 tagú énekkar Sapszon Ferenc Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas karnagy vezetésével. A zenei fellépők között lesz Sena Dagadu és Tóth Gabi énekesek, valamint a Jazzation acappella együttes.

A felvezető műsorban elhangzik Kubik Anna és Pindroch Csaba Jászai Mari-díjas színművészek tanúságtétele.

Az eseményen részt vesz továbbá a tokiói paralimpiai játékokról hazatérő két sportoló, Ekler Luca világsúcstartó Európa- és világbajnok paraatléta és Dani Gyöngyi többszörös paralimpiai ezüst- és

bronzérmes vívó.

A felvezető műsorban elhangzik Kodály Zoltán Budavári Te Deum című műve a Magyar Állami Operaház Énekkara és Zenekara előadásában, Kocsár Balázs főzeneigazgató vezényletével. Szólót énekel Miklósa Erika Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas operaénekes, Megyesi Schwartz Lúcia, Boncsér Gergely és Palerdi András operaénekesek.

A 2020 őszeről elhalasztott Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszust szeptember 5. és 12. között rendezik meg Budapesten.

Forrás: MTI

Kövér László: A kereszténység köti össze az európai embereket

Csak a kereszténység köti össze az európai embereket – mondta az Országgyűlés elnöke a Magyar Katolikus Rádió Kerengő című közéleti műsorában kedden, 2021 június 8-án.

Kövér László szerint az EU tagállamainak jelentős része, de főleg az unió intézményei olyan világnézeti, politikai befolyásolás alatt vannak, amellyel a poszt-kereszténység korszakát szeretnék elhozni, és arra törnek, hogy felszámolják a hagyományos keresztény közösségeket.

Egy ilyen kereszténység nélküli időszak a káosz, a rettetet, az új barbárság korszaka lenne – vélekedett.

A házelnök kiemelte: az államnak azért kell támogatnia a keresztény közösségeket, mert azok adják a társadalom normális működését fenntartó fundamentumokat, alapelveket és erkölcsi szabályokat.

Az Országgyűlés elnöke elmondta: Magyarország és az EU közötti vitákról kezdetben maga is azt gondolta, anyagi okai vannak, mivel 2010 után a kormánypártok megrövidítették néhány ezer milliárd forinttal, például a bankadóval a nyugati multinacionális cégeket, de most úgy tűnik számára, hogy a világ kettészakadt.

A műsorvezető kérdésére Kövér László határozottan nemmel válaszolt arra, hogy kilép-e Magyarország az Európai Unióból. Hozzátette: pesszimista jövőképben az unió szétesése is szerepel, de az optimista verzió az, hogy Európa nyugati fele feleszmél, és rájön arra, hogy az európai identitás csak a nemzeti identitásokból jöhet össze, a keresztény kultúrára támaszkodva.

A házelnök az Európai Parlamentet az európai demokrácia elleni „legsunyibb, de leghatékonyabb mérényletnek” nevezte, mert nem a népakarat kifejezője, hanem a nemzetállami parlamentek riválisaként működik.

Kövér László a magyar belpolitikáról azt mondta, hogy az elmúlt harminc évben, ha nem lett volna a Fidesz, egy MSZP-SZDSZ váltópárt működne.

Az Országgyűlés elnöke fogadna is a Fidesz és a KDNP sikerére a 2022-es választásokon, azonban minden eddiginél durvább, személyeskedőbb, gyalázkodóbb és gusztustalanabb kampányt vár. Meglátása szerint ebben a közösségi médiának nagy szerepe lesz, amely-

nek tulajdonosai nem mérnek egyenlő mércével, és azzal is számol, hogy letilthatnak majd kormányzati szereplőket.

Ma a parlamenti vita az ellenzék részéről gyalázkodásról és közösségük hergeléséről szól – mondta Kövér László, hozzátéve, hogy ennek ellenére a Jobbikban, az MSZP-ben, sőt az LMP frakciójában is vannak olyanok, akiken látszik, szégyellik ezt.

Az országgyűlési választáson azt kell majd mérlegelniük az embereknek, hogy az elmúlt ciklusban mit kaptak, és azt is, elhiszik-e a mostani ellenzékről, hogy nem teszi tönkre mindazt, amit egy évtized alatt elért Magyarország – mondta.

A műsorban a kultúrharcról is szó esett, amelyet Kövér László szerint a jobboldal akkor tud elveszteni, ha nem lesz képes arra, hogy gyermekeiknek átadják azokat az értékeket, amelyeket a közösség megtartása szempontjából fontosnak tartanak.

A közösségi média brutális fenyegetést rejt a normális életre – jegyezte meg. Kövér László arról is beszélt, hogy a közelgő Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus egyik fő eseménye a Parlament előtt lesz, amelyen jelen kíván lenni.

Forrás: <https://magyarnemzet.hu/belfold/kover-laszlo-a-keresztenyseg-koti-ossze-az-europai-embereket-9913229/>

Bibliajelentés: Különkiadás az üldözött keresztényekről

A Német Bibliatársulat folyóirata 51 éve jelenik meg. A legújabb szám az üldözött keresztényekről és szent könyvükről, vagyis a Bibliáról szól

„Nem minden országban magától értetődő, hogy van valamilyen biblia a polcon” – figyelmeztet Christoph Röselt, a Német Bibliatársulat főtítkára. A korlátozott vallásszabadság vagy annak teljes hiánya sok kereszténynek megnehezíti, hogy kezükbe vehessék a Bibliát. A Német Bibliatársulat 51 éve adja ki az úgynevezett Bibliajelentést.

A legújabb [különszám](#) az „Üldözött keresztények és a Bibliájuk” témát járja körül. A jelentés beszámol az érintett területekről, ahol a Biblia teljesen be van tiltva, és azokról is, ahol „veszélyeztetett könyvnek” minősül. Az algériai, iráni, iraki és kínai helyzetet részletesebben elemzi.

Az iráni Maryam Parikhahzarmehr személyes jelentésében írja le hazája helyzetét. Neki is menekülnie kellett a családjával, miután egy Bibliát találtak az otthonában. Azóta Németországban él. Az Öböl-államokban is nehéz körülmények uralkodnak. A keresztények számára kiszámíthatatlanok a törvénymódosítások, például az egyházak hirtelen betiltása miatt. Ugyanakkor, a televízió és a rádió mellett, a digitális

zálás új lehetőségeket kínál a „Könyvek Könyve” egyszerűbb és gyorsabb terjesztésére. Mindazonáltal, öszszegzi a helyzetet Rösél, „az üldözött keresztyéneknek a világ minden tájáról szüksége van a mi elkötelezettségünkre, szolidaritásunkra és imáinkra.”

Az Open Doors készíti a legteljesebb listát a keresztyének üldöztetéséről

A keresztyéneket világszerte sokféleképpen segítő szervezet listáján mindig azt az 50 országot sorolják fel, ahol a legerősebb az üldöztetés. Az évenként publikált lista legfrissebb kiadása szerint a legveszélyeztetettebb közösségek a következő országokban találhatóak:

1. Észak-Korea
2. Afganisztán
3. Szomália
4. Líbia
5. Pakisztán
6. Eritrea
7. Jemen
8. Irán
9. Nigéria
10. India

Az Open Doors munkatársai hosszasan tudnának mesélni tapasztalataikról, amiket csaknem 70 éves fennállásuk alatt szereztek. Az általuk idén Ermelo-ban alapított látogatóközpontban az érdeklődők részletes, tárlatvezetéssel összekötött áttekintést kaphatnak arról, hogy a Biblia veszélyes területeken való terjesztése során milyen tapasztalatokat szereztek a munkatársaik. Erről az új központról, amit mindenképp érdemes meglátogatni azoknak, akik Hollandiába látogatnak, már korábban [beszámoltunk](#) a Zwollei Harangszó 2021/5-6 számában. **Forrás:** [pro-mediemagazin.de](#)

Kőtábla őrzi Tőkés István emlékét a kolozsvári Magyar utcában

Az unokák kezdeményezésére emléktáblát állítottak dr. Tőkés Istvánnak a kolozsvári Magyar utca 1. szám alatti épületegyüttesben, ahol élt és alkotott a lelkipásztor.

Kevéssel Tőkés István születésének 105. évfordulója után, augusztus 21-én leplezte le a család az öt éve elhunyt lelkipásztor tiszteletére állított emléktáblát a Magyar utca (1989. december 21. sugárút) 1. szám alatti, Tőkés udvarként ismert épületegyüttes főbejáratánál.

Az emléktáblát Kató Béla püspök Tőkés István dédunokáival leplezte le. Fotó: Berekméri Gabriella

A szűk körben megtartott eseményen Kató Béla püspök a Zsolt 103,2 verssel köszöntötte az emlékezőket: „Áldjad, lelkem, az Urat, és ne feledd el, mennyi jót tett veled!” Felhívta a figyelmet arra, hogy Tőkés István olyan személyiség volt az erdélyi magyar közösség életében, hogy megérdemelné, hogy a nevét őrző tábla az utcára nézzen. Viszont olyan korban élünk, amikor sok tekintetben be kell vonulnunk intézményeinkbe, a falakon belül kell emlékeznünk, hogy megőrizhessük anyanyelvünket, identitásunkat. Kató Béla szerint figyelemre méltó, hogy nemcsak a gyerekek, hanem az unokák is megemlékeznek a néhai lelkipásztorról, tudósról, egyházi vezetőről, aki családfőként is olyan örökséget hagyott maga után, amelyet a mai generáció is értékelhet.

Az unokák Tőkés István születésének 105. évfordulójára időzítették az emléktábla állítását.

A szűk körű rendezvényen Bogdán Zsolt színész előadásában Ady Endre és Kányádi Sándor versei hangzottak el. Tőkés István 2016 januárjában bekövetkezett halála után a család megemlékezett életének főbb állomásairól: „Tőkés István református lelkipásztor, egyházi író, teológiai professzor, az Erdélyi Református Egyházkerület püspökhelyettese volt. 1916. augusztus 8-án született a háromszéki Málnáson. Középiskolai tanulmányait a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Református Kollégiumban végezte, majd a Kolozsvári Református Teológiai Fakultáson szerzett lelkészi diplomát 1938-ban. Ezt követően Németországban és Svájcban tanult, majd Kolozsváron nyerte el a teológia doktora címet újszövetségi tudományokból.

Ahány gyermek, annyi levél, és ahány unoka, annyi szőlőszem van a táblán – mondta el Tókes Áron, az emlékállítás ötletgazdája. Fotó: Berekméri Gabriella

Az Erdélyi Református Egyházkerületben Vásárhelyi János mellé püspöki titkárrá nevezték ki 1941-ben. 1946-tól 1973-ig az egyházkerület igazgatótanácsának tagja, 1952-ben az egyházkerület generális direktorává, 1974-től főjegyzőjévé választották. A tisztséget 1983-ig töltötte be. 1973-tól 1983-as kényszernyugdíjazásáig a kolozsvári Protestáns Teológia professzoraként az újszövetségi tanszéken tanított. 1989-ben a kommunista állam nyomására egyházi felettesei eltiltották az egyházi szolgálatól.

Az eseményre összegyűlt a család Kolozsváron. Fotó: Berekméri Gabriella

A román nacionálkommunista rendszer legnehezebb időszakában védte egyháza és nemzete érdekeit. Emellett számtalan teológiai és egyháztörténeti tanulmányt és könyvet írt. Élete utolsó évéig alkotómunkát végzett. Egyházi és oktatói munkássága mellett nyolc gyermeket nevelt fel, 27 unokája és 13 dédunokája született.

2002-ben Károli Gáspár-díjjal, 2006-ban Pro Ecclesia-díjjal tüntették ki, 2011-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztjét, 2012-ben a Magyar Érdemrend középkeresztje a csillaggal kitüntetését kapta meg.” *Forrás: <https://reformatus.ro/hirek/emlektablato-kes-istvan>*

Kitekintő Diakónia – új folyóiratot indítottak útra

diakónia

SZERETET
SZOLGÁLAT
SZAKMAISÁG

A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ DIAKONIAI IRODÁJÁNAK KÁRPÁT-MEDENCEI DIAKONIAI LAPJA

Idén áprilisban egy új folyóirat első száma jelent meg, melynek kiadója a Magyarországi Református Egyház Diakóniai Irodája (MRE DI). Besztercei András az MRE DIA irodavezetője az első lapszámban így fogalmazza meg a folyóirat küldetését: „a tervezett negyedéves „DIAKONIA” című elektronikus lapjával a Kárpát-medencei magyar gyülekezetek gazdag szeretetszolgálatát kívánja átölelni. A lapban megjelenő írásokkal, tanulmányokkal, lelki, szakmai és gyakorlati útmutatást szeretnénk nyújtani a gyülekezeti szolgálatok vezetőinek, munkatársainak és önkénteseinek.”

De mi is a diakónia? Az ógörög diakonia (διακονία) szó szerinti fordításban szolgálatot jelent. De miféle szolgálatot is? Erre a kérdésre a Keresztyén Bibliai Lexikon (Kálvin Kiadó, Budapest 1993) diakónia szócikke alapján próbálunk rövid választ adni:

A profán nyelvhasználatban, illetve újabban az egyházi köznyelvben is a házimunkát, asztalok körüli szolgálatot, jelenti. Lk 10,40 és Jn 12,2 esetében ennek bibliai képét is megtaláljuk, ahol Márta buzgólkodik Jézus körül. Később, amikor az ókeresztény gyülekezetekről van szó az ApCsel 6. részében, ott is az asztalok körüli szolgálat kerül említésre.

Másrészt a diakónia Jézus-követést és ezáltal egy sokkal teljesebb szolgálatot is jelent: „Jézus tanította diakóniára tanítványait, hiszen nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy Ő szolgáljon és adja az életét váltságul sokakért (Mt 20,28; Mk 10,45). Ő magát úgy jellemezte, mint aki szolgál (Lk 22,27); és a lábmosás alkalmával is így tanított: példát adtam néktek (Jn 13,12kk)”

A folyóirat a korábbi Református Szeretetszolgálat címet viselő korábbi lap nyomdokain járva a gyakorlati, mindennapi segítségnyújtás jó gyakorlatait, tapasztalait kívánja összefogni illetve azokhoz lelki táptalajt nyújtani.

A Diakónia című laphoz tartozik egy gazdag tartalommal ellátott honlap is (<https://diakonia.hu/>). Ez a honlap először is megnyitja az olvasó előtt a magyarországi református diakóniai intézményhálózatot a maga teljes valójában. Legszemléletesebb talán a térkép-alapú nézet, amit itt lehet találni: <https://diakonia.hu/intezmenyeink/>.

Másrészt szisztematikusan áttekinti a diakónia munkát szakterületek szerinti bontásban: idősellátás, fogyatékosügy, gyermekjóléti ellátás, gyermekvédelmi szakellátás, szenvedélybeteg-ellátás, pszichiátriai betegek ellátása, hajléktalanellátás, gyülekezeti diakónia. Ezt kiegészíti a módszertani feladatellátás és a gyülekezeti diakónia. Külön rovatban szerepel az

anyaország határain túli gyakorlat bemutatása. Ez az áttekintés itt található: <https://diakonia.hu/szolgaltateruletek/>

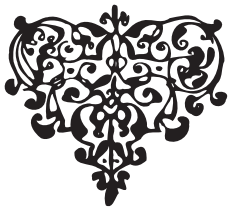
Végezetül, amolyan manifesztumként Dani László 8. pontját ajánljuk olvasóink figyelmébe, amit az első lapszám 23. oldaláról veszünk át. Kívánjuk, hogy Krisztus-hitünk gyarapodására és embertársaink segítésére váljanak a jó tanácsok, melyek módszertani útmutatóként szolgálhatnak a gyülekezetek diakóniai munkájának szervezéséhez.

1. A gyülekezeti diakóniát spontán módon és szervezeten, dokumentálva is végezni kell minden gyülekezetben. A kettő nem zárja ki egymást. A gyülekezet felelősséggel tartozik a területén élő minden lehetséges "felebarát" irányába Krisztus evangéliumát nem csak szavakban hirdetni, hanem tettekben is megmutatni.

2. Minden szolgálat előfeltétele, hogy imádságban Isten akaratát keressük és csak azután fogjunk munkához. A lelki, illetve spirituális háttér nélkül nem lehet sem diakóniát sem missziót végezni, illetve egyházat építeni.

3. Készítsünk gyülekezet területére vonatkozó diakóniai "térképet", melyben felmérjük a gyülekezet területén élők szükségait, problémáit, kimutatást készítve az idősek, egyedül élők, betegek, nagycsaládok, krízisbe került családok életéről. Ez a diakóniai jelzőrendszer megerősítésének kezdete és így a szolgálatot segítő adatbázis bizalmasan kezelendő információival nagy segítséget jelent a szolgálattevők munkájához.

4. Másból bevált diakóniai gyakorlatokat, modelleket, vessük össze a felmért helyi igényekkel, a gyülekezet felé irányuló kérésekkel, és a rájuk adott, vagy adandó válaszokkal, felajánlásokkal vagy azok közvetítésével.

5. Tájékoztatás lehetőségét és fontosságát ne hagyjuk figyelmen kívül. A gyülekezetben belül és kívül ismertessük meg és tudatosítsuk a helyi adottságokhoz, keretekhez és erőforrások illő szolgálatok lehetőségét és felajánlásunkat.

6. Kapcsolódjunk be az egyházmegyei, kerületi, valamint országos szinten is a diakóniai információáramlásba. Ebben is fontos egymást segítenünk. Több jó gyülekezeti példa megismerhető ha megvalósul a gyülekezetközi és helyi diakóniai információáramlás. (MRSZ kampányok, akciók, Szeretethíd,...)

7. Kérjünk tájékoztatást a Diakóniai Irodától, egyházmegyei diakóniai előadóktól és lelkipásztorok-

tól más gyülekezetek a diakóniai programjairól, képzési lehetőségekről, pályázatokról és minden diakóniát segítő szolgálatról, forrásról. Az RMK Társadalmi Missziók vezetőit és/vagy munkatársait is érdemes meghívni egy bizonyoságtételre, tájékoztató előadás megtartására.

8. Gondoljunk a jövőbeni munkatársak elhívására, felkészítésére és szolgálatba állítására. Keressük annak módját, hogyan vonjuk be a frissen nyugdíjba lépő gyülekezeti tagokat az önkéntes diakóniai szolgálatba. Pl. beteglátogatás, szeretetvendégségek és egyéb diakóniai programok szervezésére.

Jelen ajánlót készítette: Téglásy Sándor

Hazai-házi események Születés

Tárnok Eszter Livia és Stefan Fahner örömteli szívvel jelenti, hogy 2021 augusztus 20-án megszületett Claire Marta nevű kislányuk.

Szeretettel köszöntjük a szülőket és a nagyszülőket!

A Zwollei Magyar Református Egyházközség presbitériuma gratulál az újszülött Klára Márta érkezéséhez.

Istené a dicsőség a gyermekáldásért!

Snijders-Dósa Tünde festőművész kiállítása a Noordwest Veluwe Művészeti körúton

Az idén szeptember 18 és 19-én Snijders-Dósa Tünde festőművész a Noordwest Veluwe Művészeti körút keretén belül sok szeretettel várja a művészet iránti érdeklődőket, hogy műhelyében megmutathassa, hogyan készül egy műalkotás. A körúton résztvevő művészeknek ez a kiállítás egy remek alkalom, hogy a látogatóknak el tudják magyarázni az alkalmazott technikákat és anyagokat, és szívesen mesélnek többet a műveik mögött álló történetekről.

A „Kunstkring Noordwest-Veluwe” alapítvány célja az, hogy a művészetet egy szélesebb közönség számára hozzáférhetőbbé tegye azáltal, hogy a régió művészeinek olyan színpadot kínál, ahol mindenki bemutathatja alkotásait.

A művész egy színes madársorozattal várja a látogatókat, akiket arra bátorít, hogy még ebben a zűrzavaros világban is merjünk alkotni, szárnyat nyitni, repülni, hálás lenni és a szabadságot élvezni.

A műalkotások megtekintése mellett lehetőség van műalkotások vásárlására vagy megrendelésre is. Elérhetőség és további információ található a következő linken:

<https://www.kunstroute-noordwest-veluwe.nl/kunstroute-2021/harderwijk/#tve-jump-172082490cf>

Snijders Tünde elérhető e-mailen is: tsnijd@xs4all.nl

HÁGAI MAGYAR ÓVODA ÉS ISKOLA

TANULJ VELÜNK!
HÁGAI MAGYAR
ÓVODA ÉS ISKOLA

- ANYANYELVFEJLESZTÉS
 - MAGYARSÁGISMERET
 - ÜNNEPEK ÉS HAGYOMÁNYOK

70 diák, 2 óvodai és 6 iskolai csoportban, 2-től 18 éves korig.
 Élvezetes ismeretszerzés magyar tankönyvekből,
kéthetente szombatonként 10-13 óráig.

Fakultatív programok:
 Hitoktatás: 9:30-10 óráig
 Gyermekénekek: 13:15 -14 óráig
 Cserkészlet 14 - 18 óráig
 Változatos programok a szülőknek.

Információ: Csanády Ágnes, csanady@federatio.org
Honlap: www.federatio.org/hmoi.html
Facebook: Hágai Magyar Óvoda és Iskola

Játszóterünk is van!
 A Hágai Magyar Bolt 1 km-re található tőlünk!

**JELENTKEZÉS ÉS INFORMÁCIÓ AZ ÚJ TANÉV-
 RE 2021/2022**

Kedves Szülők és Gyerekek!

Itt küldünk néhány hasznos információt Hágai Magyar Óvoda és Iskola jövő, 2021-2022-es tanévét illetően. Sok szeretettel várunk (vissza) benneteket szeptemberben a művelődési házba. Az információk a frissített honlapon is olvashatók: <http://www.federatio.org/hmoi.html>

Jó nyaralás és pihenést kívánunk mindnyájatoknak!

Üdvözlettel, Csanády Ágnes

HELYSZÍN, továbbra is ugyanott: Buurthuis 't Lindenkwadrant (művelődési központ)

2e Braamstraat 6, 2563 HJ Hága / Den Haag

A (Verlengde) 2e Braamstraat a nagy, kéttornyú templom mögötti kis utca. A bejárat csak a Goudenregenstraat, Kamperfoeliestraat felől közelíthető meg. A parkolás ingyenes.

A GYERMEKEK ÉLETKORA: 2-től 18 éves korig.

TANÁRI KAR, óvodás csoport: Jerkovics Barbara, óvónő; Neumann Kitti, óvónő;

Iskolás csoportok (a magyar rendszer szerint): 1. osztály: Liptai Éva, logopédus, pszichológus

2. osztály: Körösparti Éva, gyógypedagógus; 3.-4. osztály: Nagy Ildikó, közgazdász, szociológus; 5-6. osztály: Szabó Gyöngyi, földrajztanár; 7. osztály: Rapai Judit, magyartanár; 8. osztálytól fölfele: Makkai Réka, művészettörténész.

Korrepetáló / helyettesítő tanár: Tápai Katalin, tanítónő.

Korrepetáló / helyettesítő tanár: Tápai Katalin, tanítónő.

TANÉVNYITÓ - 1. TANÍTÁSI NAP

A tanévnnyitó napján szeptember 11-én szombaton 10 órakor a köszöntés, az újak bemutatkozása és a szokásos közös beéneklés után rendes órák lesznek.

TANKÖNYVEK 2021 – 2022

Az iskolásoknak a tankönyveket központilag rendeljük meg. A tankönyveket a gyerekek a tanórán a tanártól kapják meg. A tankönyvek árát kérjük, hogy a tandíjjal együtt fizessétek majd be. A tankönyvcsoomag árát szeptemberben jelezzük.

TANDÍJ. Kérünk Benneteket, hogy a magyar óvodai / iskolai tandíjat, valamint a tankönyvek árát szeptemberben a tanév kezdetekor utaljátok át az óvoda/iskola számlájára.

ELSŐ FÉLÉV 2021 szeptember – 2022 január (10 alkalom):

Egy gyermek: 180 euro. Testvérpár: 260 euro. 3 gyermek: 300 euro

MÁSODIK FÉLÉV 2022 február – 2022 július (10 alkalom):

Egy gyermek: 180 euro. Testvérpár: 260 euro. 3 gyermek: 300 euro

Azok, akik évközben csatlakoznak az óvodához / iskolához, azok részarányosan fizethetik be a tandíjat. Esetenkénti fizetésre nincs mód.

IBAN: NL66 INGB 0003 3505 70 --- BIC: INGBNL2A --- Hongaarse School Den Haag

FAKULTATÍV PROGRAMOK a magyar óvoda és is-

kola programja előtt és után

Hitoktatás, gyermekkórus, cserkészzet, valamint programok a szülőknek.

VALLÁSÓRÁK A MAGYAR ÓVODA / ISKOLA ELŐTT (9:30 órától)

A magyar óvoda / iskola foglalkozásai előtt 9:30 órától 10:00 óráig fakultatív alapon

1) 'Imádkozni tanulok' - hittanórát, ökumenikus alapon vallási előkészítő foglalkozást tart a kisebb gyermekek számára Tápai Katalin, tanítónő, a Hágai Magyar Katolikus Közösség elnöke. A gyerekeket 4 éves kortól várja. Email: katalintapai@gmail.com

2) Ifjúsági bibliaórát órát tart a nagyobb gyerekek számára Van Bolhuis-Szabó Emőke, református lelkész. További infó és jelentkezés: emokeneszmely@vtxmail.ch

GYERMEKKÓRUS – A MAGYAR ÓVODA / ISKOLA UTÁN (13 órától)

A magyar óvoda / iskola foglalkozásai után 13 órától 14 óráig fakultatív alapon Kovács Kata, magánénekes, zenetanár gyermekkari próbákat tart. Szeretettel várja minden gyermek jelentkezését, aki énekelni szeretne a Gyermekkórusban. (Kovács Kata többek között a Hágai Magyar Énekkar karnagya és művészeti vezetője is. A felnőttek jelentkezését is várja a felnőtt énekkarba, mely szerdánként 19 órától tartja a próbákat.) További infó és jelentkezés: kovacs.kata.005@gmail.com

MAGYAR CSERKÉSZZET - A MAGYAR ÓVODA / ISKOLA UTÁN (14 órától)

A magyar óvoda / iskola foglalkozásai és a gyermekénekkar után 14 órától 18 óráig fakultatív alapon a Hollandiai 70. számú 'Attila' cserkészcsapat kinti foglalkozást tart (többnyire a dűnékben, s a tengerparton). Szeretettel várják a 6 évesnél idősebb gyerekeket. Indulás az óvoda/iskola épülete elől. Meleg ruhát, uzsonnát, innivalót hozzanak a gyerekek!

Jelentkezés: a csapatparancsnoknál és helyettesénél, Loboárné Franges Gizella és Loboár Ferenc, info@cserkesz.nl, 06-16298648.

PROGRAM A SZÜLŐKNEK – A MAGYAR ÓVODA / ISKOLA ALATT

A tavalyi év elején a szülők között tartott közvéleménykutatás alapján a következő programokra jelentkeztek a legtöbben, íme a sorrend:

“Itt lakunk, de itt is élünk? – beszélgetések a Hollandiába való beilleszkedésről”

Imacsoport --- Focimeccs --- Holland nyelvóra

Aki nem jelentkezett a programokra, de volna kedve csatlakozni, szeretettel várjuk!

A napi programot táblázatban összefoglalva kifüggesztjük majd az órarend és a névsor mellé a földszinti fogadóban. Szeretettel várjuk az érdeklődőket!

Jelentkezés: Van Bolhuis-Szabó Emőke, emokeneszmely@vtxmail.ch

RÉGI OKLEVELEK ÉS TABLÓK

A 2020-2021-es tanévről szóló oklevelét és a tablót, valamint az elmúlt években még át nem vett okleveleket (és tablókat) szeptembertől át lehet venni a szom-

batonkénti tanítási napokon, vagy ha valaki postán kéri, akkor kérjük adja meg a postai címét.

GYÜLEKEZÉS, KEZDÉS

Az épület 9:30 órától nyitva van. PONTOSAN 10:10 órákor kezdünk köszöntéssel, az újak bemutatkozásával, közös énekléssel. 10:15 órákor a gyerekeknek a tantermekben kezdődik az óra. Az órák kezdetét sípszóval jelezzük minden óra 15 perckor.

TANÓRÁK

3 x 45 perces foglalkozásokat / tanórákat tartunk. Minden óra 15 perckor kezdünk és óra egészíg tart az foglalkozás. Utána 15 perc szünet. Az épületegyüttes zárt udvarán levő játszótér várja a gyerekeket. Sípszóval jelezzük az új tanóra kezdetét minden óra 15 perckor.

HIÁNYZÁS

Ha a gyermek nem tud jönni a foglalkozásokra, kérjük, hogy a szülő ezt előre jelezze emailben. A csoportos foglalkozásoknál fontos tudni, hogy hány gyermek lesz jelen.

SZÜLŐI JELENLÉT, ILLETVE TÁVOLLÉT

A 2-3 éves korú kisóvodások szülei - a gyermek igényei szerint - az első par alkalommal részt vehetnek a foglalkozáson, illetve a gyermek közelében tartózkodhatnak a teremben. 3 éves kor feletti gyerekek szülei már nem vesznek részt a foglalkozáson. Kérjük a szülőket, hogy a földszinti fogadóban várják meg a foglalkozások végét.

CSOPORTBEOSZTÁS ÉS ÓRAREND

A szokásos módon minden alkalommal kifüggesztjük a bejáratnál.

TOLLTARTÓ

Kérjük, hogy a magyar rendszer szerint iskolás korú gyerekek a tolltartót ne felejtsek otthon. A ceruzákat otthon hegyezzétek ki!

UZSONNA

Kérjük a szülőket, hogy ennivalót és innivalót hozzanak magukkal. Kérjük továbbá, hogy a gyerekek a tantermekben NE egyenek, csak a földszinti fogadóban vagy az udvaron. Így tisztán tartjuk a tantermeteket és 13 óra után könnyebben és gyorsabban megy a rendrakás.

RENDRAKÁS

A) Iskolás korú gyermekek: Kérjük az iskolás gyermekeket, hogy az osztályteremben a nap végén, 13 órákor ŐK MAGUK tegyék helyükre a székeket és az asztalokat, hogy ugyanúgy berendezve hagyjuk ott a termeket, ahogy 10 órákor kaptuk. Ezzel megkönnyítjük a szülők és a tanárok dolgát. --- 😊 **Óvodás korú gyermekek** --Kérjük az óvodás gyermekek szüleit, hogy 13 órákor közösen rendezzék vissza a termeket, ugyanúgy, ahogy 10 órákor kaptuk. --- Úgy gondoljuk, hogy ez a módszer könnyebb lesz mindnyájunknak. Az iskolás gyermek szülei helyett maga a gyermek tart rendet (úgy mint otthon és a holland iskolában), az óvodások szüleinek pedig nem kell olyan termeket eredeti állapotba visszaállítani, amely termeket nem is

ismernek.

KÁVÉ, TEA

A szülőket kávé és tea várja a fogadóban.

INGYENES WIFI

A magyar óvoda és iskola helyszínén ingyenesen lehet internetezni. A hétközben elmaradt munkát a földszinti fogadóban, a gyerekekre várakozva nyugodtan be lehet fejezni.

PARKOLÁS

A parkolás az épület körüli utcákban ingyenes. Csak este 6 után kell fizetni.

TAMÁS HÁGAI MAGYAR BOLTJA (Valkenboslaan 302, Den Haag) a közelben van, 1 km távolságra a magyar óvoda és iskola helyszínétől.

TANÉVNYITÓ ISTENTISZTELET, HÁGA, 2021 SZEPTEMBER 19 --- TANÉVZÁRÓ ISTENTISZTELET, HÁGA, 2022 JÚNIUS 6

Szeptember 19-én, vasárnap 15:00 órakor tanévnnyitó istentisztelet tartunk.

Cím: Marlotkerk, Bloklandenplein 15, Den Haag / Hága.

Szeretettel várunk minden gyermeket a szülőikkel együtt, továbbá minden kedves érdeklődőt.

Az elmúlt évekhez hasonlóan a tanévnnyitó istentiszteletet 2021 szeptember 19-én a református istentisztelet keretében tartjuk, a tanévzárót pedig a 2022 június 6-án, Pünkösdhétfőn a katolikus mise keretében, mindkét alkalommal az ökumenéjegyében.

Az egészen kicsi gyermekek számára gyermekfelügyeletről gondoskodunk.

Az istentisztelet után szeretetvendégségre hívunk mindenkit.

DÁTUMOK 2021 / 2022

2021 szeptember 11; szeptember 25; október 2; október 16;

október 30; november 6; november 20; december 11;

2022 január 15; január 29; február 5; február 19; március 12; március 26; április 9; május 14; május 21; június 11; június 25; július 2.

Dr. Tóth Miklós köszöntése

Kedves Miklós!

Születésnapod alkalmával szívélyes üdvözetünket küldjük a magunk és a zwollei gyülekezet nevében.

E jeles alkalommal a XC Zsoltár üzenetével, annak magasztos érzésével gondolunk Reád, hangsúlyozva, hogy a hitbeli bizodalom mennyire összeköt minket az istenfélő holland és magyar néppel.

Martin Buber teológiai gondolkozásából idézzük, hogy az emlékezés és a megváltás együvé tartoznak, tehát ezért is kívánjuk, hogy légy jó egészségben és szeretettel kérjük, hogy a jelen vagy a múlt dolgaira nézve ajándékozzál meg minket egy emlékirattal. / Hebe Kohlbrugge, éppen a századik születésnapján adta át szerkesztett változatban azt, ami szerinte még hiányzott és kiteljesítette az életművét. /

Kedves Miklós!

Úgy véljük, hogy a hollandiai magyarság - többek hozzájárulásával - nemcsak a Mikes Kelemen Kör megalapítását, hanem annak hetvenéves fennmaradását is néked köszönheti, és még annyi, az egyházhoz és a szülőföldünkhöz fűződő szellemi szolgálataid sikeréhez gratulálunk.

A Zwollei Magyar Református Egyházközség Presbitériumának a nevében is köszöntünk Téged. Kiváló tisztelettel: Hermán M. János nyugalmazott lelképásztor

Zwolle, 2021 augusztus 6-án

Az Erdélyi Református Múzeum kiállítása a Kolozsvári Magyar Napok keretében

Kegyesség és/vagy reprezentáció. Erdély református öröksége címmel jelent meg az Erdélyi Református Múzeumi Kiadványok első kötete. Forrás: <https://reformatus.ro/hirek/bemutattak-az-erdelyi-reformatus-muzeum-első-kotetet>. Fotó: Berekméri Gabriella

NYUGAT-EURÓPAI MAGYAR PROTESTÁNS GYÜLEKEZETEK SZÖVETSÉGE

MEGHÍVÓ a VISEGRÁDI TALÁLKOZÓRA és KÖZGYŰLÉSRE – 2021. SZEPTEMBER 2-5.

AZ EGYHÁZI SZOLGÁLATOK LEHETŐSÉGEI ÉS KIHÍVÁSAI A NYUGAT-EURÓPAI MAGYAR DIASZPÓRA PROTESTÁNSGYÜLEKEZETEIBEN

Tisztelt Lelképásztorok, Gondnokok, Presbiterek és Gyülekezeti Tagok!

Szeretettel hívunk mindnyájatokat Visegrádra, a Nyugat-Európai Magyar Protestáns Gyülekezetek

Szövetségének 2021. évi találkozója és közgyűlésére.

A járványhelyzetre való tekintettel a konferencia ideje alatt érvényben levő előírások betartásával rendezzük meg a visegrádi találkozót és Szövetségünk közgyűlését.

HELYSZÍN: HOTEL VISEGRÁD -2025 Visegrád, Rév u. 15, <https://www.hotelvisegrad.hu/>

19:00 – 20:00 - Vacsora (szálloda - „Sirály” étterem)

20:00 – 20:30 – Áhítat – Dr. Hermán M. János, Hollandia

**21:00 - Kötetlen együttlét, beszélgetés a szállodában
2021. szeptember 4. szombat**

07:30 – 09:00 - Reggeli (szálloda- „Sirály” étterem)

09.00 – 09.30 – Áhítat

09:30 – 12:30 - KÖZGYŰLÉS III. RÉSZ

09:30 – 10:30 – A Magyarországi Evangélikus és Református Egyház külügyi képviselőinek

beszámoló, együttműködési tervek és célok – Tölgyesi Ágnes – MEE, Czanik András - MRE

10:30 – 11:00 – Szünet - Frissítő, kávé

11:00 – 12:30 – NYEMPGYSZ – Célok, lehetőségek, tervek; Feltérképezés és felmérés a

Nyugat-európai magyar protestáns diaszpórában (Kárvansky M.)

12:30 – 14:00 - Ebéd (szálloda - „Sirály” étterem)

15:00 – 17:00 – Kirándulás: Fellegvár, Reneszánsz Palota - Múzeumlátogatás

18:00 – 19:00 – Irodalmi előadás: Őrzők – „Megértük az új tavaszt”

19:00 – 20:00 - Vacsora (szálloda - „Sirály” étterem)

20:00 – 20:30 – Áhítat

20:30 – Búcsúest és kötetlen együttlét, beszélgetés a szállodában

Nyilatkozat előkészítése (Munkacsoport)

2021. szeptember 5. vasárnap

07:30 – 08:30 - Reggeli (szálloda - „Sirály” étterem)

08:30 – 09:30 – A szobák elhagyása, anyagiak rendezése

09:30 – 10:30 – Kiértékelés, Nyilatkozat/Beszámoló 2021 - ismertetése/elfogadása,

A 2022-es találkozó/közgyűlés helyszíne

11:00 – 12:30 - Istentisztelet és úrvacsora a dömösi református templomban.

12:00 – 13:00 – Ebéd --- 13.00 – Búcsúzás, elutazás

A 2021. ÉVI TALÁLKOZÓ ÉS KÖZGYŰLÉS TÁMOGATÓJA: Magyarország Kormánya - Magyarországi Evangélikus Egyház, Magyarországi Református Egyház

Presentatie van het boek *Nederlandse en Hongaarse protestanten gedurende het interbellum*, geschreven door Maarten J. Aalders – Kampen, 10 sept. 2021

Aan het einde van 1919, na de Eerste Wereldoorlog, het communistische regime van Béla Kun en de Roemeense bezetting, was Hongarije failliet. Het land kon zelfs zijn eigen kinderen niet meer voeden. De roep om hulp leidde tot liefdadigheidsacties, ook in Nederland. Centraal stonden de zogenaamde kindertreinen, waarmee van 1920 - 1930 meer dan 28.000 Hongaarse kinderen voor enige maanden naar Nederland kwamen om bij te komen van alle rampspoed en aan te sterken. Gelijktijdig daarmee kwam het tot een intensieve culturele uitwisseling, onder meer op kerkelijk-theologisch gebied. In dit boek worden deze contacten tussen Nederlandse en Hongaarse protestanten in kaart gebracht en geanalyseerd.

Het boek is verkrijgbaar in de boekwinkel en wordt uitgegeven door uitgeverij De Vuurbaak, Barneveld, ISBN 978 90 5560 586 6. Naar verwachting zal het boek in de maand mei verschijnen.

Uitnodiging

Graag nodigen het Archief- en Documentatiecentrum (ADC) en The Neo-Calvinism Research Institute (NRI) u uit voor een bijeenkomst rond de presentatie van het boek *Nederlandse en Hongaarse protestanten gedurende het interbellum*, geschreven door Maarten J. Aalders, associate researcher verbonden aan het NRI.

De bijeenkomst vindt plaats op vrijdag 10 september 2021 in de Nieuwe Kerk, Broederweg 34 te Kampen, en vangt aan om 14.30 uur.

Programma

14.30 Opening door George Harinck, directeur van ADC en NRI

14.45 Reacties op het boek van:

- Ferenc Postma, emeritus-hoogleraar aan de Károli Gáspár Universiteit te Boedapest
- Orsolya Réthelyi, docent Nederlands aan de Eötvös Loránd Universiteit te Boedapest
- George Harinck, hoogleraar geschiedenis aan de Theologische Universiteit Kampen

15.30 Reactie van Maarten Aalders --- 15.40 Discussie --- 16.00 Receptie

U kunt zich tot 7 september voor de bijeenkomst aanmelden via info@adckampen.nl of 038 44 717 30, onder vermelding van uw naam en telefoonnummer. De toegang tot de bijeenkomst is gratis.

Het boek *Nederlandse en Hongaarse protestanten gedurende het interbellum* (448 pag., ISBN 978-90-5560-586-6) is verschenen als nr. 37 in de AD Chartas reeks van het ADC. Het boek is op de bijeenkomst verkrijgbaar voor 28 euro; **donateurs van het ADC krijgen 20 % korting en betalen € 22,40.** --- Met vriendelijke groet, M.J. Aalder

Egyházi misszió, ökumené vagy prozelitizmus? Kapcsolatok Erdély és Hollandia között holland protestáns szempontból: misszió, ökumené vagy prozelitizmus?

Amint a cím is kifejezi, a tanulmányomban az Erdély és Hollandia közötti protestáns egyházi kapcsolatokat szeretném ismertetni. Ez a kapcsolatrend-

szert több évszázada létezik, rengeteg magyar diák tanult holland egyetemeken, és a 20. század második felétől az egyházi kapcsolatok révén sok holland jött Erdélybe. Tanulmányom alcíme: misszió, ökumené vagy prozelitizmus? A holland-magyar kapcsolatokat több szempontból lehet vizsgálni, de én a missziós és az ökumenikus kapcsolatokat vizsgálom, ugyanis munkám a Holland Missziói Tanácshoz (Nederlandse Zendingsraad) köt, misszióval és ökumenével foglalkozunk. Előrebocsátom, hogy nem lehet mindenről bőven beszélni, ezért röviden ismertetem a reformációtól a második világháborúig terjedő időszakot, majd részletesebben mutatom be az 1948 utáni kort.

Hollandiában több református egyház van. Amikor ebben a tanulmányban a Holland Református Egyházról írok, arra az egyházra utalok, amely most a PKN (Protestantse Kerk in Nederland) – korábban a Hervormde Kerk (az „eredeti” református egyház) és a Gereformeerde Kerk Synodaal (a „kuyperi”) – ez a két református egyház az evangélikus egyházzal egyesülve hozták létre 2004-ben a PKN-t. A többi holland református egyháznak is jó kapcsolatai vannak Erdellyel, de a tanulmány terjedelme nem teszi lehetővé

ennek ismertetését.

Az alcímben a prozelitizmust is megneveztem, erről majd a tanulmány végén többet írok. Egy szó hiányzik az alcímből: az együttműködés. Nem véletlenül. Hollandiában a református egyházak sokat beszélnek erről, de úgy tűnik, a gyakorlati együttműködés valamikor a 20. század végén elszáradt.

A reformációtól 1948-ig

A reformáció után évszázadokon át sok magyar diák tanult Hollandiában. Most csak a missziói szempontból szeretnék pár adatot ismertetni erről. Gisbertus Voetius, a 17. századi híres utrechti teológiai tanár fontosnak tartotta a missziót. Egyetemi előadásaiban felhívta a figyelmet a misszió fontosságára. Kezdeményezése nem volt hiábavaló, tanítványai, tanártársai is felismerték a misszió fontosságát. A holland gyarmatosítás után a misszió kérdése egyre égetőbbé vált. Elindították a missziót, de az első időszakban a valós missziói munka nagyon nehezen folyt: a lelkészek általában csak a kolonistákért dolgoztak, és a hatóságok sem mindig álltak pozitívan a misszióhoz. Az igazi, lelkes missziói tevékenység inkább a 18. század végén kezdődött el, ahogyan Angliában és Németországban is. Anne-Marie Kool szerint, aki könyvet írt a magyar misszióról, a magyarok is sokat tanultak a misszióról a holland és német egyetemeken. /1/

A 20. században a misszió területén már nagyobb együttműködés tapasztalható. De hozzá kell tenni, ez az együttműködés inkább alkalmi érintkezést jelentett, semmint állandó együtt munkálkodást. Így is legalább négy magyart küldtek misszionáriusként a holland indonéziai gyarmatra. Egy példát szeretnék itt kiemelni, amelyből látszik, hogy ez az együttműködés természetes és örömteljes dolog volt. Anne-Marie Kool írja a könyvében: az egyik holland missziói társaság már régóta orvost keresett, akit a Sangir és Talaud, félreeső szigetcsoporra akar-tak küldeni. Amikor a magyar Cseszko házaspár jelentkezett, nagy örömmel fogadták: és íme, egészen váratlanul a bizottság kapcsolatba került egy fiatal magyar orvossal és feleségével, ők fogják majd végezni azt a munkát, amelyre nem találtunk holland orvost. Szerencsére a misszió nemzetek feletti. /2/

Az 1948–1989 közti időszak

1948-ban sokat változott a helyzet. A romániai kommunizmus miatt szükségszerűen át kellett alakítani az erdélyi–holland egyházi kapcsolatokat. Hollandiában többféle reakciót is kiváltott a romániai kommunizmus. Itt azonban csak a három legfontosabbról írok. Az első reakció talán furcsának tűnik. A hollandiai lelkészek egy része, pár teológiai tanár és egyházi vezető lelkesen üdvözölte a szocializmust. A marxizmusban a jót látták, és a teológiai gondolkodásukba beillesztették a szocialista elemeket. Ennek magyarázata az volt, hogy a holland lelkészek, teológiai tanárok egy része

azt látta, hogy a világban a szegények és a gyengébbek szenvedtek a gazdagok és a hatalommal rendelkező emberek elnyomása miatt. Szerintük a keresztyénség feladata a szegények, gyengék szenvedők támogatása, a szocializmusban pedig ennek intézményes megvalósulását látták. Nagy hatással volt rájuk az úgynevezett felszabadításteológia is, amelyre a szocializmus is befolyást gyakorolt.

A második világháború alatt és után nagy volt a szegénység. Az említett holland lelkészek ezért úgy gondolták, hogy a társadalmi gondok megoldásában a szocializmus sokkal kompetensebb, mint a kapitalizmus. Néha ugyan látták, hogy nem minden tökéletes a kommunista országokban, de erről úgy gondolták, hogy hibákat kiküszöbölve, később minden jóra fordul, a felmerülő gondok csak gyermekbetegségek. Néha fel is szólaltak az kommunista hatalom alatt szenvedő egyházakért. Ennek ellenére mégis megmaradt a szocializmus iránti rokonszenv, ezért nem meglepő, hogy csak ritkán kritizálták a kommunista elnyomást. Utóbbit némiképpen árnyalja az, hogy néhány keletnémet lelkész figyelmeztette a hollandokat: jobb lenne, ha nem szólnának a kommunista üldözés ellen, mert az még rosszabbá tenné a szorongatott egyházak helyzetét.

Csupán 1989-ben jöttek rá, hogy milyen volt az igazi helyzet Kelet-Európában. Kevesen voltak, akik akkor el tudták ismerni, hogy súlyosan „megrövidítették” az itteni keresztyéneket és egyházakat, voltak azonban olyanok is, akik belátták, hogy többet kellett volna segíteni a kelet-európaiakon. A Holland Református Egyház (Hervormde Kerk) volt az első nyugat-európai egyház, amely 1991-ben beismert nyilatkozatot tett, hogy túl elnéző volt a kommunista kormányokkal szemben és túl keveset tettek az üldözött egyházakért.

/3/

A második csoport az elsővel ellentétes álláspontot foglalt el. Ez a csoport túlnyomó többségben konzervatívabb reformátusokból és neoprotestánsokból állt. Elhatárolták magukat a kommunizmustól, mert abban istenellenes ideológiát láttak. Ennek a tábornak a tagjai többször látogattak Erdélybe: bibliákat, énekeskönyveket és gyógyszereket csempészték be. A lehetőségekhez mérten élő kapcsolatot tartottak az erdélyi reformátusokkal, és jól ismerték a kommunista országok valós helyzetét. Hebe Kohlbrugge munkájának köszönhetően 1968 és 1986 között sikerült több holland diákot Erdélybe küldeni. **/4/** A legtöbben Kolozsváron, a protestáns teológián tanultak, de emellett a hetvenes években ketten a szebeni ortodox teológián is megfordultak. **/5/** Ezek a diákok még behatóbb ismeretre tettek szert a romániai helyzetről. 1986 után is próbáltak holland diákot

küldeni Romániába, de a kommunista hatóságok megtagadták a szükséges engedélyek kiadását.

A Romániát megjáró teológusok, lelkészek kísérletet tettek a holland református vezetőség meggyőzésére arról, hogy a kelet-európai helyzet korántsem annyira rózsás, mint ahogyan ők azt látni akarták. **/6/** Ez a törekvés kudarcba fulladt. A holland gyülekezetekben pedig más volt a helyzet, itt inkább hallgattak rájuk. Emellett másoktól, pl. neoprotestánsoktól is kaptak információt a református gyülekezetekben. Mégis úgy volt, hogy sokan nem igazán ismerték meg az itteni helyzetet. Azok a hollandok, akik itt jártak, nem mertek mindent elmesélni, nehogy veszélybe sodorják az erdélyi reformátusokat.

A harmadik csoport bizonyos szempontból a kettő között állt. Ennek a csoportnak az egyik legfontosabb személyisége Willem Visser 't Hooft volt, az Egyházak Világtanácsának egyik alapítója és főtitkára. Visser 't Hoofték meggyőződése szerint nagy baj, hogy Krisztus teste nem egységes. Maga Krisztus halála előtt azokért imádkozott, akik benne hisznek, hogy mindnyájan egyek legyenek (Jn 17,21). Visser 't Hoofték azt remélték, és azért harcoltak is, hogy az Egyházak Világtanácsa olyan hely legyen, ahol az egyházak mint Krisztus testének tagjai együtt legyenek. A második világháború után ez a kívánság fontosabb volt, mint bármikor. **/7/** Mivel a világtanács célkitűzése a keresztyén egység megvalósítása volt, ezen törekvésük miatt Visser 't Hooft nem akart politikával foglalkozni, így például állást foglalni a kommunizmus ellen. Az emlékirataiból viszont kiderül, hogy a kommunista rendszerről negatív véleménye volt. Ennek a meggyőzésének viszont két ok miatt nem adott hangot. Az első az volt, hogy Truman amerikai államelnök küldöttje révén igyekezett a világtanácsot eszközként felhasználni a kommunizmus ellen. **/8/** Visser 't Hooft viszont azt akarta, hogy a világtanács csak egyházi szervezet legyen, ne politikai eszköz. A másik ok, ami miatt nem emelt szót a kommunizmus ellen, az volt, hogy nem akarta, hogy a kelet-európai egyházak a politikai állásfoglalása miatt a kommunista hatalom nyomására kényszerűségből távol maradjanak az Egyházak Világtanácsából. Néha mégis felszólalt az emberi jogokért és egyházakért. 1956-ban így segítette a magyarokat, szoros kapcsolatban volt a Magyar Református Egyházzal, és a világtanács nevében nyilatkozatot is kiadott, amelyben támogatásáról biztosította a magyar menekülteket. **/9/** Később, forradalom leverése után, 1957-ben az új magyar kormány Visser 't Hooftot és a világtanácsot az 1956-os forradalom kirobbantásának támogatásával vádolta meg. **/10/** Az hogy Visser 't Hooftnak fontos volt a kelet-európai egyházakkal való kapcsolat, abból is látszik, hogy ellentmondott Wilhelmina volt királynőnek. Wilhelminának nem tetszett, hogy a világtanács kapcsolatban volt a kelet-európai egyházakkal, mert szerinte ezek az egyházak túl keveset tettek a kommunista rendszer ellen.

Visser 't Hooft ennek ellenére is fontosnak tartotta a kelet-európai egyházakkal való kapcsolatot. **/11/**

Visser 't Hooft nagyon remélte, hogy minden egyház a világtanács tagja lesz. Sokat foglalkozott az ortodox egyházakkal is. Gyakran Kelet-Európába utazott, és igyekezett meggyőzni az ortodox pátriárkákat, hogy vegyenek részt az világtanács munkájában. Törekvését siker koronázta, ugyanis 1961-ben az Orosz Ortodox Egyház és vele együtt a román és a bolgár is csatlakozott a világtanácsához. /12/

A hatvanas években Visser 't Hooft nyugdíjba vonult azokkal, akikkel együtt alapította és építette az Egyházak Világtanácsát. A világtanács teológiája a későbbiekben az alapkoncepciótól elfordulva homályosabb lett, és egyre többet foglalkozott a politikával. A kommunizmus ellen viszont nem szólalt fel. Ez a tendencia már Vissert 't Hoofték idejében elkezdődött. Az oka: félték elveszíteni a kapcsolatot a kelet-európai egyházakkal. Később ez a félelem már alaptalan volt. Visser 't Hoofték után a világtanácsban egyre többen voltak olyanok, akik a szocializmusban sok jót láttak. A másik ok az volt, hogy elhitték azt, amit hallottak a kelet-európai egyházak vezetőitől. Ebben a korszakban a kelet-európai egyházi vezetők azok közül kerültek ki, akik engedelmessé váltak a kommunista hatóságoknak, vagy az államhatalom ültette a püspöki székbe, mint például a nagyváradi püspököt, Papp Lászlót. Kérdés csupán az, hogy ez csak naivitás volt, vagy pedig egyéb politikai szándék állt mögötte. Ezt a magatartást már Visser 't Hooft idejében láthattuk, akkor valószínűleg még csak naivitásról volt szó, és arról, hogy nem akart politizálni. 1964-es bukaresti látogatásáról a következőt írta: Bukarestben a (Justinian Marina) pátriárka palotájában laktunk. [...] Figyelemre méltó volt az, hogy neki sikerült kiváló kapcsolatokat teremteni más egyházakkal. Megmutatta nekünk azokat a szobákat, amelyek az evangélikus és református egyházak vezetőinek voltak lefoglalva. És sok örömmel láttuk, hogy sok kolostor normálisan működött. /13/ Egy szót sem írt a romániai gondokról vagy az egyházak nehéz sorsáról. A kommunizmussal szemben tehát háromféle reakciót láttunk Hollandiában. Az a csoport, amely együtt érzett az itteni egyházakkal valószínűleg a legnagyobb volt. A másik két csoport annak ellenére, hogy kisebb volt, mint az első, sokszor hangosabb volt, mert olyan emberekből állt, akiknek nagyobb befolyása volt az egyházban. 1989 után sok minden megváltozott, de bizonyos módon ez a három reakció hatása még mindig megtalálható Hollandiában.

1989 után, kapcsolatépítés, új utak, irányzatok

1989-ben nagy változások voltak Kelet-Európában. Nyugat-Európában figyelemmel követtük a híreket, és örömmel láttuk, hogy a határok megnyíltak. Rengeteg holland református indult Erdélybe segíteni. A konzervatívabb reformátusoknak természetes volt, hogy először oda mentek, ahol reformátusok vannak. Éveken át jöttek, és jönnek most is. Az együttműködés nehéz volt a kulturális és nyelvi nehézségek miatt, de amiatt is, hogy a hollandok saját elképzelésük szerint

akartak segíteni. Nem rosszindulatból, mert általában lelkes, segítőkész emberekről van szó, hanem mert ez a magatartás a holland kultúrának a része. Szerencsére vannak olyan példák is, ahol igazán együtt, párbeszéd útján sikerült megoldani különböző feladatokat. Az utóbbi években több mint 25 év diakóniai munka után több szervezet és csoport gondolkodik arról, hogy hogyan lehetne a kapcsolatokat másképpen alakítani: diakónia mellett vagy helyett inkább egy más tartalmú kapcsolatot szeretnének: például a testvérgyülekezettel együtt bibliai témákat megbeszélni.

Azt is látjuk, hogy az utóbbi időben mind kevesebben jönnek. Ennek egyik oka valószínűleg a 25 év utáni diakóniai fáradtság. Másik oka az, hogy a holland fiatalok sokszor inkább egzotikusabb helyekre szeretnének menni, akár évente változtatva a helyszínt. Emellett reformátusnak lenni már kevesebbet jelent nekik, mint az idősebbeknek: csak az a fontos, hogy keresztényen legyen, nem lényeges az, hogy melyik felekezethez tartozik. Az az érzés, amely sok idősebb holland reformátusban még megvan, hogy az itteni református egyház testvéregyház, a fiatalokból hiányzik.

Előzőleg három magatartásformáról, csoportosulásról beszéltem. Ezek a gyülekezeti kapcsolatok főleg a második csoporthoz tartoznak: konzervatívabb református gyülekezeti tagok és olyan szervezetek, amelyek ehhez a csoporthoz tartoznak, mint például Stichting Hulp Oost Europa.

Ehhez a csoporthoz tartoznak a cserediákok és bizonyos egyetemek is. 1990-től ismét jöhettek holland diákok teológiát tanulni Erdélybe. Sajnos itt is látszik, és már elég hamar, hogy változott a fiatalabb generációban az Erdélyhez, illetve egész Kelet-Európához való viszonyulás. 1995 után Erdélyben és Prágában, 1997 után Magyarországon már alig volt holland diák. Más országokba, ahol a kommunista idő alatt hollandok tanultak, már egyáltalán nem ment senki. Ennek két pragmatikus oka is van: nehezek a kelet-európai nyelvek, és nehéz ösztöndíjat kapni.

Ami pedig még működik, az az, hogy magyar és erdélyi diákok Hollandiában tanulhassanak. Ez is egy kicsit nehezebb lett, mert kevesebb ösztöndíj van, mint a 1990-es években, és szigorúbb lett a felvételi, de az utóbbi években mégis szinte mindig volt egy vagy két erdélyi diák Hollandiában. Emellett létezik a Comenius-commissie, a kelet-európai és holland teológiák közös szervezete, amely két évente konferenciát szervez. A bizottságban több holland van, mint kelet-európai, de lassan sikerül egy kiegyensúlyozottabb szervezetet kiépíteni.

Ami az első és harmadik csoportot illeti, tehát a szocializmust kedvelő csoport és az Egyházak Világtanácsa csoportja: ezeknek a hatása a legjobban a PKN vezetőségében látható. Említettem, hogy a holland egyházban 1991-ben megszületett az a nyilatkozat, amelyben önkritikát gyakoroltak a kommunista időszak alatti

hallgatásért. Az az irányzat, amely a marxizmust belekeverte a teológiába, ellankadt. Ami pedig maradt ebből, az a vélemény, hogy az egyháznak fontos szerepe van szociális kérdés megoldásában: harcolni kell a szegényekért, a gyengékért, a diszkriminált csoportokért. Ebben nem fontos, hogy melyik felekezethez, sőt valláshoz tartozik valaki. Fontos témává vált a békéltetés és az engesztelés is, nem a Krisztus és ember közötti, hanem az emberek, felekezetek vagy etnikumok közötti.

Látszik, hogy ez az első és a harmadik csoport most már nagyon közel állnak egymáshoz, a világtanácsban is ez az uralkodó irányzat.

A 2000-es években úgy döntött a PKN-es missziói osztály, hogy több munkát szeretnének végezni Kelet-Európában. Ebben kiemelt szerepet kapott az emberek, közösségek közti engesztelés és megbékélés. Konferenciákat szerveztek, amelyekre reformátusokat, ortodoxokat, baptistákat, evangélikusokat hívtak meg a kelet-európai országokból. A cél az volt, hogy jobban megismerjék egy-mást, és ennek köszönhetően együtt tudjanak dolgozni. A hangulat ezeken a konferenciákon általában jó volt, probléma talán csak ott merült fel, hogy a holland szervezők nem nagyon ismerték a kelet-európai valóságot, amely komplikáltabbnak bizonyult, mint ahogy a szervezők gondolták. Naivnak vagy arrogánsnak tűnik – nézőponttól függően –, hogy egy holland egyház akarja „megoldani” a kelet-európai egyházi és etnikai „problémákat”. Most pedig ráébredtek, hogy a kelet-európai valóság sokkal összetettebb, mint ahogyan eredetileg gondolták. Ettől függetlenül sikerült néhány más projektet is megvalósítani: például ösztöndíjakat biztosítottak a kelet-európai diákoknak, tanulmányi utakat támogattak, és egy lelkésznőt (engem) is ide küldtek, hogy dolgozzon a teológián.

Azt a munkát, amelyet itt végeztek és végeznek, az országos PKN missziói hivatala indította el. Ha most visszatérek az előadásom alcíméhez, a kérdés az, hogy van-e szó a misszióról? Igen is, meg nem is. Bizonyos szempontból igen, más szempontból nem. Igen, mert az emberek közti engesztelést is missziói feladatnak látják; nem értenek egyet azzal, hogy a misszióban kizárólag csak megtérésről lenne szó. De ha valaki azt mondaná, hogy csak a megtérés (Isten és ember közti kiengesztelés) misszió, akkor a PKN missziói hivatala azt mondaná magáról, hogy nem misszionál. Ilyen szempontból tehát inkább ökumenéről lenne szó.

Maradt a prozelitizmus az alcímben. 1989 előtt holland protestánsok itt, Erdélyben sohasem foglalkoztak a prozelitizmussal. Érdekes módon 1989 óta ez változott, de sok holland, aki itt dolgozik, nem így látja. Előbb említettem, hogy a holland fiataloknak már nem fontos, hogy melyik egyházhoz tartozik valaki.

Hollandiában sok református fiatal más, főleg

neoprotestáns gyülekezetbe megy. Ezek sokszor nagyon lelkesek, és szívesen mennek külföldre diakóniát végezni és evangelizálni. Így sok fiatal, de idősebb is Romániába jött. Nem a református egyház küldte őket, hanem egy önálló missziói szervezet támogatásával vagy szervezeti támogatás nélkül jönnek ide. Emiatt önállóan kezdik el a munkát, sokszor nem is tudva azt, hogy itt milyen egyházak léteznek. A legtöbben román közösségekben dolgoznak, mert a román nyelvet tanulták meg, sokan pedig a cigányok között. A diakóniai munka mellett evangelizálnak is, amely persze nem rossz, de a baj az, hogy több esetben új önálló gyülekezetet hoznak létre. Jobb esetben a helybéli baptista egyházzal dolgoznak együtt, vagy odaküldik a megtérítetteket. A holland református egyház és a legtöbb református gyülekezet ezt nem támogatja, szerintük mindig egy már létező egyházzal kellene együttműködni. Fontosnak tartom erről a helyzetről is írni, mert érdekes módon a legtöbb protestáns holland misszionárius, diakóniai munkás, aki most Romániában dolgozik, így dolgozik.

Konklúzióként tehát írhatom, hogy a holland reformátusság nézőpontja több évszázad után megváltozott: az ökumené lett fontos, amely kiterjed az ortodoxoktól kezdve a neoprotestánsokkal bezárólag az összes keresztyén felekezetre. Emellett érezhető az együttérzés és együttműködés lanygulása, és ezek helyét a hollandok által végzett itteni munkában inkább egyféle misszió és prozelitizmus vette át. Nem azért, mert az Erdélyi Református Egyház megváltozott, hanem azért, mert a holland református egyházban teológiai szemléletváltás történt.

Szerző: Fopkje Ruchama van de Beek (Utrecht, 1971). Teológiai tanulmányait 1989 és 1997 között Leidenben, Kolozsváron és Utrechtben végezte. Az amszterdami Vrije Universiteit doktorandusza. Kutatási területe az ortodox és református szóteriológia. Másfél évig Kamperlandban volt segédlelkész, utána öt évet a GZB (Református Missziói Szövetség) holland irodájában dolgozott. 2005–2011 között a kolozsvári protestáns teológián tanított, utána másfél évet Kerk in Actie keretében (a holland Protestáns Egyház missziói osztálya) dolgozott. Jelenleg az NZR (Hollandiai Missziói Tanács) munkatársa. Venendaal-Bulgária.

A tanulmányt a szerző jóváhagyásával közöljük. Drs. Foka van de Beek üdvözlöi a Zwollei Harangszó olvasóit. Közlés a szerkesztő engedélyével. Megjelent „A reformáció öröksége” című kötetben. Erdélyi Református Egyháztörténeti Füzetek, 24. szám. Szerk. dr. Kolumbán Vilmos József. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, Kolozsvár, 2018, p.379-387. **Világhálón:** <https://core.ac.uk/download/pdf/227755138.pdf>

I Kool, Anne-Marie: Az Úr csodásan működik. A magyar protestáns külmissziói mozgalom

(1756–1951), I. kötet, Harmat, Budapest 1995, 31, 78–80,

--- 2 Kool, Anne-Marie: i. m. II. kötet, 229–230. --- 3 De Graaf, Beatrice: Koude Oorlog in de kerk. In: Transparant 16. (2005/1), 15–20. --- 4 Kohlbrugge, Hebe: Twee maal twee is vijf. Getuige in Oost en West. Kok, Kampen 2002, 135, 149. --- 5 Uo. 151. --- 6 Uo. 152. --- 7 Visser 't Hooft, W.A.: Memoires, Elsevier en Kok, Amsterdam, Brussel, Kampen 1971, 120–121. --- 8 Visser 't Hooft, W.A.: i. m. 187–188, 202–204. --- 9 Uo. 269. --- 10 Uo. 273. --- 11 Uo. 315–317. --- 12 Uo. 228–248. --- 13 Visser 't Hooft, W. A.: i. m. 246. „In Boekarest logeerden wij in het paleis van de patriarch. [...] Ook was het opmerkenswaardig, dat hij uitstekende betrekkingen met de andere kerken had weten te creëren. Toen hij ons in het paleis rondleidde, vestigde hij onze aandacht op de kamers, die voor de leiders van de Lutherse en de Hervormde Kerk gereserveerd waren. En tot onze blijdschap zagen we vele kloosters normaal functioneren.”

Kedves Olvasóink! Szíves figyelmükbe ajánljuk dr. G. Henk van de Graaf nyugalmazott holland lelképásztor testvérünk fontos művét, amely az Erdélyben töltött éveikről és máig tartó kötődésükről szól. A korábbi holland kiadás szövegét dr. Juhász Tamás teológiai professzor fordította magyarra, címe: Két évből „életfogytiglan” lett - A kommunista Romániában töltött éveink. Megjelentette a kolozsvári EXIT Kiadó, 2021 augusztusában.

Hoogtepunten naar Partnerstad Pápa

Hongarije met 'PenLight Vocaal Ensemble'

Pápa (Hongarije)

Kampen (Nederland)

Om en nabij het jaar tweeduizend mochten we met PenLight Vocaal Ensemble uit Kampen op uitnodiging tot tweemaal toe Pápa (wat één van de vier Kamper partnersteden is) een bezoek brengen.

Het begon al met een enerverende reis met de nachttrein naar Wenen waar we overstapten in de Hongaarse trein.

Het zijn reizen geworden waar we veel dierbare herinneringen aan overgehouden hebben.

De eerste morgen werden we ontvangen door o.a. de Burgemeester van Pápa, waarbij we uiteraard al ons eerste glaasje pálinka moesten heffen.

De meest kostbare momenten voor mij persoonlijk waren een bezoek aan een bejaardentehuis en een instelling met verstandelijk beperkte jongelui in Pápa. Niet de gebouwen, maar de blijde gezichten van de bewoners maakten diepe indruk op mij en leidde tot ontroerende momenten.

Mooie herinneringen hebben we ook aan het bezoeken van wijngaarden en de daarbij behorende proeverijen en van diverse andere kostbare bezoeken.

Een absoluut hoogtepunt voor ons was uiteraard het concert dat we met het Filharmonisch orkest mochten geven in één van de meest indrukwekkende kerken qua muur en wandschilderingen die ik ooit heb gezien. Het concert ging naar een climax doordat we tot slot in de tot de nok toe gevulde afgeladen kathedraal het Hongaarse volkslied *‘Isten, áldd meg a magyart Jó kedvvel bőséggel’* gingen zingen. Iedereen ging na het eerste akkoord staan veelal met één hand op de borst. Heel ontroerend! Direct erna kon je een speld horen vallen tot dat de concertmeester met zijn stokje op de viool begon te tikken, waarna een mega-applaus ons ten deel viel. Het **Bravo, Bravo, Bravo!** was dan ook een niet meer van de lucht. Telkens als ik nu het Hongaarse Volkslied hoor, krijg ik nog heimwee.

Kampen, 14 augustus, 2021; Klaas Kanis

***Falınaptárok, Bibliák és Hollandiai Magyar Hírek 2021

Katolikus és református falınaptárokról gondoskodott Nagy Tibor Sándor kidei lelkipásztor testvérünk. Unitárius falınaptárokat nt. Szabó László unitárius püspöki tanácsos küldött Kolozsvárról. - Királyhágómelléki egyházkerületünk részéről Wagner Erik igazgató és Forró László főjegyző testvérünk ajándékozott falınaptárokat a gyülekezetünknek. Urbán Ákos elnök és gondnok testvérünk révén a Hollandiai Magyar Hírek példányaiból is adományozni tudunk az érdeklődőknek. Hitmélyítő és klasszikus magyar irodalom terjesztését újabban Berekméri Filep Annamária vállalta.

***Magyar nyelvű Bibliák rendelhetők:

Overzicht van producten in taal Hongaars – Evangelielectuur Anderstaligen Service - EAS.

Postadres: EAS, Postbus 369, 3840AJ Harderwijk.
Bezoekadres: Kerkplein 2, 3841EC Harderwijk

***Énekeskönyveket nt. Kelemen Attila Szabolcs hozatott Kolozsvárról, az énekeskönyveket a gyülekezet 2021 április 18-án használta először.

***Gerrit van Dijk felhívása

Het bekende boek van Ferenc Molnár “A Pál utcai fiúk” is in het Nederlands vertaald en uitgegeven, de eerste druk was in 1938 en de tweede druk in 1950.

Ik heb veel gezocht of ik dit boek kon vinden om te kopen want de vakgroep Neerlandistiek zou heel graag over een exemplaar beschikken. Maar het boek heel zeldzaam en tot nu toe kon ik het niet vinden, niet op internet bij antiquariaten, zelfs Google weet niets van het bestaan.

Mijn vraag is: Zou misschien iemand weten die dit boek “De jongens van de Pálstraat” heeft en dit ook wil verkopen voor een goede prijs? Het is voor de bibliotheek van ELTE. Zij zouden daar heel blij mee zijn.

*** Deventer, Szekeres Károly szobrászművész műterme

Híveink küldték, akik az egykori főiskola, az Athenaeum nyomait keresték

EIKEN SNIJWERK VOOR HET CONCERTORGEL IN DE LEBUINUSKERK, DEVENTER

Forrás: <https://www.szekeres.nl/decoratief.html>

Tájékoztató az istentiszteleteink szervezéséről

Presbitériumunk határozata nyomán Hollandia Kereskedelmi Kamarájának a nyilvántartásába jogi személyként jegyeztettük be a Zwollei Magyar Református Egyházközséget.

Naam: Hongaarse Protestantse Gemeente Zwolle. Zwollei Magyar Református Egyházközség. – Pénztáros: Rostás Kriszta Tímea, Zwolle.

A számlaszámunk: Hongaarse Protestantse Gem Zwooll NL46 INGB 0006 9360 50

*****_

Presbiteri gyűlés, 2021 május 6-án

Online megoldással tartott presbiteri gyűlésünk közérdekű döntéseit kivonatosan közöljük. A presbiteri gyűlést 2021 május 6-án, 20:00 órakor tartottuk.

1. Üdvözlés – Urbán Ákos gondnok
2. Igeolvasás, imádság – Kelemen Csongor lp.
3. Múlt jegyzőkönyv hitelesítésére Kelemen Csongor lp. felkéri Tárnok Esztert
4. Napirendi pontok ismertetése és jóváhagyása.

Határozatok: Kolozsvárról családkönyv és keresztelési anyakönyvi lapok rendelése.

Urbán Ákos gondnok azt ajánlotta, hogy az egyháztagságot ne tagsági díjhoz, hanem önkéntes jelentkezéshez kössük.

Tárnok Eszter: ki számít egyháztagnak? Milyen feltételeket kell teljesítenie?

Kelemen Cs. lp. ajánlja, hogy emailben értesítsük azokat az embereket, akik részt vesznek az istentiszteleteken arról, hogy önkéntes alapon lehet egyháztagsági járulékot fizetni.

Truczka József javasolja, hogy a hívek az év elején je-

lezzék, hogy mennyivel szeretnék támogatni a gyülekezetet. Urbán Ákos azt válaszolja, hogy ez még nem szükséges, de hasznos segítség lenne.

Rostás Kriszta: levélben kell közölni, hogy lesz önkéntes egyházfenntartói járulék.

Hermán M. János: össze kell állítani az egyházközség szervezeti és működési szabályzatát a magyar egyházi gyakorlat és hagyomány szellemében.

A Bethlen Gábor Alaphoz való pályázási lehetőséget illetően Urbán Ákos testvérünk megjegyzi, hogy túl sok adminisztratív akadályba ütközünk ahhoz, (a statútum fordításának elkészítése stb.), hogy a Bethlen Gábor Alaphoz pályázzunk – túl rövid határidőn belül kellene cselekedni.

Hermán János lp. és Urbán Ákos gondnok mindketten abban reménykednek, hogy a tavalyi évhez hasonlóan idén is kap az egyházközség támogatást a legszükségesebb kiadásokra (terembér, orgonista stb.) a Magyar Református Egyháztól. Erre azonban hosszú távon nem lehet számítani.

Következő istentiszteleteink időpontjának megállapítása következik.

Május 9: 15:00 – Berekméri Filep Annamária, és Truczka Adrienn diakónussá való beiktatása. Szilágyi Árpád és Snijders Tünde beiktatása a presbiteri tisztségbe.

Május 23 – 14:30 – Pünkösöd I. napja

Június 13 – 14:30 – Közös vasárnapi istentisztelet

Június 27 – szabadtéri istentisztelet Zeistben – ennek a költségeiben osztozunk – du. 15:00 órakor kezdődik, ige hirdetéssel szolgál Van Bolhuis Szabó Emőke, úrvacsorai ágendát végez Hermán M. János.

A Kolozsvárról érkező gyakornok, Debreczeni Júlia teológus testvérünk feladatkörének megállapítása. Kelemen Csongor lp – jelenti, hogy mentorként a Debreczeni Júlia katekizációs és lelkigondozói szolgálatait elfogadja. Várjuk a kolozsvári teológiai tanárok döntését.

Hermán János lp. jelzi, hogy a presbitérium nevében levelet kellene írjunk Kis Kendi Dávid és Erbach Viola ügyében a hágai, rotterdami és amszterdami református gyülekezeteinknek is, hogy ott is végezhessenek szolgálatokat egyeztetési alapon. Dr. Bartha Zsolt 4 gyermekes kárpátaljai származású lelkipásztor családjának a bejelentkezését is örömmel vesszük tudomásul. Lívia nagytiszteletű asszony szintén lelkészi szol-

gálatot végez a rédei gyülekezetben, Magyarországon.

A zwollei egyházközségi sajtó webmesteri feladatkörének meghatározása is a tanácskozási tárgyak sorába kerül. Az újság szerkesztésének feladatait is át szeretné adni Hermán János Téglásy Sándornak. Erre jelenleg nincsen meg a pénzügyi keret, de amennyiben érkezik a Magyar Református Egyháztól valamilyen támogatás, akkor annak egy részét erre fordítanánk, évi 750 euró fejében.

Urbán Ákos gondnok jelzi, hogy jó lenne a Hollandia Magyar Szövetség körlevelébe a következő istentisztelet időpontjait felvenni

Hermán János: meg kellene hívni a brüsszeli magyarokat, vagy a zwollei hívekkel elmenni Brüsszelbe.

Amint meglesz erre a pénzügyi keret, szeretnénk egy gyülekezeti kirándulást szervezni, erről a hannoveri egyházközséggel is tárgyalhatunk.

Hermán M. János jelzi, hogy nemsokára be kellene indítani a nőszövetséget és a katekizációt. A május 9-én beiktatott tisztségviselők virágot és könyvet kapnak ajándékba. Presbitérium köszönetet mond ez alkalommal is a Truczkaik családnak a művészi kivitelezésű poszter elkészítéséért, Rostás Kriszta Tímea testvérünknek pedig a grafikáért.

Hermán M. János imádsággal zárja a gyűlést.

A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle, kivéve akkor, amikor a meghívóban másként van említve. Infó: jhermanm@gmail.com

Tel: 038-4233247

Facebook: <https://www.facebook.com/refistentiszteletzwolleban/>

Honlap: <https://zwolleireformatus.nl/>

A Koestraat 2-4 szám alatti lutheránus templom a 'De Fundatie' múzeum mellett található. (Hátsó bejárat a Potgietersingel felől, ingyenes parkolás, De csak az udvaron és a felvezető úton ingyenes, az utcán NEM. A fizetős utcai parkolás nem a templommal szembeni helyen lehetséges (ott csak engedéllyel rendelkezők parkolhatnak), hanem a Múzeum előtt/mellett, de ott is csak max 1 órát – különben €68 a büntetés)

Facebook adatok

Facebook oldalunkat augusztusban 1055 személy követi és 1045 embernek tetszik.

Igehirdetés. Nt. drs. Kelemen Attila Csongor.

ZEIST A cserkésztelepén a szabadtéri istentiszteleten több mint hetvenen gyűltünk egybe 2021. június 27-én.

Örömteli gyermekfoglalkozásra, igehirdetésre, úrvacsoraosztásra és szeretetvendégségre került sor a jó időjárás közepette. A hagyományossá váló testvértalálkozó az Amszterdam, Hága, Rotterdam, Vianen, és Zwolle magyar gyülekezeteinek, valamint más hollandiai helységekből egybegyűlt híveknek az évi szabadtéri istentisztelete. Loboár Ferencnek, a 70. Attila cserkészcsapat parancsnok-helyettesének a vezetése mellett két cserkész felvonta a magyar zászlót, az egybegyűltek pedig elénekelték a himnuszt. Hívek köszöntése, Mikes Kelemen Kör tagjainak az üdvözlése, Szent László napi megemlékezés és az újabb testvértalálkozó örömteljes méltatása hangzott el dr. Hermán M. János nyugalmazott zwollei lelkipásztor részéről. Az istentisztelet további levezetését Van Bolhuis-Szabó Emőke lelkész testvérünk végezte. A filmzést és a fényképezést a Snijders családnak és Baranyai Andrásnak köszönjük. Makkai Rékának és

Pásztói Zsófinak a hangszeres kántorizálást köszönjük. A jókedvű adakozókat, a szeretetvendégség szervezőit Isten áldja!

Fényképek a zwollei egyházközség facebook oldalán tekinthetők meg. Remko Snijders elkészítette az istentisztelet videófelvételét, amit a YouTube-on osztunk meg: <https://youtu.be/SGpg6G9Xp7A>

ZWOLLEI MAGYAR REFORMÁTUS EGYHÁZKÖZSÉG MUNKATÁRSAI

Egyházközségünk vezető lelkipásztora: drs. Kelemen Attila Csongor. Missziói lelkipásztor és egyben az egyházközség titkára: dr. Hermán M. János. Presbiterek: Urbán Ákos gondnok, Rostás Kriszta, Snijders-Dósa Tünde, Szilágyi Árpád, Truczka József és Tárnok Eszter Lídia. Diakónusok: Berekméri Filep Annamária, Bodor József, Czibalmos Klára és Truczka Adrienn. Orgonista: dr. Robert Helder. Gyermekfoglalkozások vezetője: Rohaan Éva. A Zwollei Magyar Református Egyházközség istentiszteleteinek a helye: Lutherse Kerk, Koestraat 2-4, Zwolle, kivéve amikor a meghívóban másként van említve. Infó: jhermanm@gmail.com, Tel: 038-4233247

Honlapunk címe: <https://zwolleireformatus.nl/>; Webmester: Téglásy Sándor

A Harangszó elérhetősége: <https://zwolleireformatus.nl/zwollei-harangszo/>

A számlaszámunk: HONGAARSE PROTESTANTSE GEM
ZWOLL NL46 INGB 0006 9360 50

Legközelebbi istentiszteletünk dátuma: 2021. szeptember 19. délután 15 óra: igehirdetés, keresztesítés, szeretetvendégség. Helyszín: Koestraat, 2-4, Lutherse Kerk, ZWOLLE

Jelentkezzünk levélben a jhermanm@gmail.com címen vagy a 038-4233 247 telefonszámon.

CSERKÉSZHÍRADÓ

A Hollandiában működő 70. sz. Attila cserkészcsapat hálás szívvel szeretne köszönetet mondani a Református Egyház támogatásáért, segítségéért. Örömmel vettünk részt a július 11-i istentiszteleten is Zwollében, ahol a kedves szavak mellett maroknyi kis csapatunk ajándékban is részesült.

Júniusban szeretettel készültünk néhány érdekes programmal a Zeistben megtartott testvértalálkozó résztvevő gyermekek számára. Ezáltal a családok egy kis bepillantást nyerhettek cserkészletünk életébe. Az idei év nehézségei ellenére sikeres, 3 napos sátozó tábor is tudtunk szervezni csapatunknak Baarnban, egy csodálatos erdei környezetben, ahol különböző kihívásokat teljesítettek a gyerekek. Továbbra sem adjuk fel, készülünk a programokkal, addig is szép nyarat kívánunk mindenkinek.

Lobozárné Franges Gizella. Zeist, 2021 június 27

Zwolle, 2021 július 11-én. Istentiszteletünket követően búcsút vettünk a Nagy és Weiner családotól. Lelkipásztor testvéreink a kampeni tanulmányi év leteltével visszatérnek Erdélybe, illetve Magyarországra.

Miért van kereszt a reformátusoknál az asztalon?

Sz.Rózsa testvérünk kérdezte aug. 3-án, hogy miért van kereszt a reformátusoknál az asztalon? Válaszunk egyszerű: egy lutheránus templomban tartjuk az istentiszteleteinket. Használjuk a kegyszereiket is, többek között a keresztelő medencét és az úrvacsorai kelyheket, poharakat. Istentiszteleteinket látogató katolikus testvéreink bizonyára otthonosabban érzik

magukat ennek a templomnak a liturgikus terében a gyermekekkel együtt, akik szívesen segítenek a gyertyák meggyújtásában.

Következő istentiszteleteink

Augusztus 22-én igehirdetés, konfirmáció, keresztelezés, úrvacsoraszolgálat; szolgálat nt. Kelemen Csongor Attila és Hermán M. János. Czirbusz Judit almerei testvérünk konfirmál, azaz bizonyoságot tesz a hitéről. Úrvacsorai kenyeret és bort ajánlott fel a Snijders család. Az istentisztelet 14.30 órakor kezdődik.

Szeptember 19-én nt. Kelemen Attila Csongor végzi az igehirdetés szolgálatát, az istentisztelet 14.30 órakor kezdődik.

Hollandia és Magyarország nemrégiben ünnepelte a diplomáciai kapcsolatok felvételének 100. Évfordulóját – Interjú Kocsis Andrásal, Magyarország hágai nagykövétével

A Diplomacy&Trade interjút készített Kocsis András nagykövettel. Az interjú a lap júniusi számában, illetve a nyomtatott verzióval párhuzamosan az [online felületen](#) is megjelent 2021. július 1-jén. Az angol nyelvű cikk fordítását itt olvashatjuk:

Kétoldalú kapcsolatok a szívekben és a lelkekben

Interjú Kocsis Andrásal, Magyarország hollandiai nagykövétével

A Magyarország és Hollandia közötti kétoldalú kapcsolat évszázadokra nyúlik vissza, a két ország nemrégiben ünnepelte a diplomáciai kapcsolatok felvételének 100. évfordulóját. Kocsis András immár öt éve Magyarország nagykövete Hágában. A nagykövet a Diplomacy&Trade-nek a kétoldalú kapcsolatok különböző aspektusairól beszél, „amelyek évszázadokon keresztül formálódtak, a barátság és a kölcsönös tisztelet alapjain”.

„Hollandia gyönyörű ország, amelyen gyakran csak tudok, ellátogatok az ország különböző részeibe és találkozom a helyiekkel. Szívet melengető érzés, amikor valaki odajön hozzám egy rendezvény után, hogy a magyarokkal vagy Magyarországgal való tapasztalatairól meséljen. Ez legtöbbször az 1956-os forradalomhoz kapcsolódik, de vannak, akik az 1920-as gyermekvonatokkal érkezettek leszármazottjai. Az I. világháborút követő széleskörű jótékonyági akció keretében ugyanis több mint 20.000 beteg vagy árva magyar gyermek jött Hollandiába. Egy részüknek ez néhány hónapnyi szívélyes befogadást jelentett holland családoknál, de sokan közülük életük végéig itt maradtak. E történetek révén döbben rá az ember arra, hogy a kétoldalú kapcsolatok nem csupán a politikusok hivatalos találkozóiról szólnak, azok sokkal mélyebben gyökereznek, a szívekben és a lelkekben.”

Az ünneplés nem teljesen úgy alakult, ahogy elképzeltük

Természetesen a hágai magyar nagykövetség is megünnepelte a diplomáciai kapcsolatok felvételének 100. évfordulóját. Kocsis András nagykövet elmondta, hogy a külügyminiszterek jelenlétében avatták fel a hágai nagykövetség felújított épületét. Ezt követően Szijjártó miniszter úr üzleti reggelit szervezett Budapesten, a legnagyobb holland vállalatok vezetőivel. „Élénken emlékszem az ebédre, amelyet Budapesten szerveztünk a korábbi hollandiai magyar nagykövetekkel, majd az én rezidenciámon szerveztem egy vacsorát az elmúlt három évtizedben Magyarországra akkreditált holland nagykövetekkel. Aztán kitört a koronavírus járvány, és ambiciózus terveink sajnos füstbe mentek. Nincs azonban minden veszve: a legelső magyar követet ugyanis nem 1919-ben küldték Hollandiába, hanem már 1623-ban, Bethlen Gábor, Erdély fejedelme által, így két év múlva már a 400. évfordulót ünnepelhetjük meg.”

Kiváló együttműködés

René van Hell budapesti holland nagykövet szavaira reagálva, miszerint kiváló az együttműködés a két nagykövetség között, Kocsis András kiemeli, hogy „a hollandok általában nagyon informálisak és közvetlenek, és ez alól René sem kivétel. WhatsApp, twitter üzenetek, emailek: tájékoztatjuk egymást a mindennapi munkánkat érintő fontosabb eseményekről. Igyekszünk összejönni akkor is, amikor valamelyikőnk hazalátogat. René nagyszerű partner abban, hogy erősítsük a kétoldali kapcsolatokat, egyszer eljött Amszterdamba csak azért, hogy részt vegyen a holland és magyar polgármesterek testvérvárosi konferenciáján. És igen, időnként magánjellegű fotókat is megosztunk egymással.”

Gazdasági együttműködés

A hágai magyar nagykövetség egyik feladata a holland tőkebefektetők Magyarországra vonzása. Ennek kapcsán a nagykövet aláhúzza, hogy „minden magyar nagykövet munkaköri leírásában első helyen szerepel a kétoldali kereskedelem erősítése. A gazdasági együttműködés kapcsolataink egyik sarokköve, hiszen Hollandia hazánk 10 legfontosabb kereskedelmi és befektetői partnere között van. A koronavírus válságot követő világgazdaságban még nagyobb lesz az országok közötti verseny, ezért mi sem bízunk semmit a véletlenre: a kormány keményen dolgozik azon, hogy megőrizze az ideális befektetői környezetet. Akár a regionális pénzügyi ösztönzőkről, akár a képzett munkaerő elérhetőségéről van szó, a Nemzeti Befektetési Ügynökségnél (HIPA) dolgozó kollégáinknak köszönhetően minden szükséges információnk megvan. Rendszeresen találkozom a vállalati vezetőkkel, mind Hollandiában, mind Magyarországon, hogy érdeklődjek az aktuális helyzetükről. Örömmel számolhatok be arról, hogy a holland cégek nagyon elégedettek a magyar vállalati környezettel, és további befektetéseket hajtanak végre.”

Mezőgazdaság

A mezőgazdaság az a terület, ahol mind Hollandia,

mind Magyarország óriási eredményeket tud felmutatni. Arról, hogy milyen közös hozadéka lehet az együttműködésnek e téren, a magyar nagykövet elmondta, hogy „sokat tanulhatunk egymástól a mezőgazdaság területén is. Említhetem a Wageningeni Egyetem és a Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem szoros együttműködését. További kiváló példa a Smartkas, egy amszterdami székhelyű agrártech start-up cég, amely mesterséges intelligenciát és legújabb technológiát használ. Alapítója, Mészáros Dávid nemrég felkerült a Forbes 30 legígéretesebb 30 év alatti európai fiatal tartalmazó listájára. A Smartkas (a „kas” jelentése hollandul üvegház, innen a név) hermetikusan lezárt, automatizált üvegházakat és ültetvényeket fejleszt ki, ahol permetszerek nélkül termeszthetnek egész éven át növényeket, mindezt stabil és magas hozammal. Egyszerűen lenyűgöző.”

Egy releváns üzenet

Zárásként Kocsis András megemlíti, hogy „a napi politikai csatározások hevében időnként könnyen elfelejtjük, hogy barátok és szövetségeseink vagyunk az EU-ban és a NATO-ban. Szövetségünk évszázadokon át alakult, a barátság és a kölcsönös tisztelet alapjain. Egység a sokféleségben – így hangzik az EU emblematikus mottója. Üzenete fontosabb mint valaha. Lehet, hogy máshonnan közelítjük meg a dolgokat, de a célunk ugyanaz: egy erős és versenyképes Európa.”

Forrás: <https://haga.mfa.gov.hu/news/a-diplomacytrade-interjuja-kocsis-andras-nagykoevettel>

Kányádi Sándor: Valami készül

Elszállt a fecske,
üres a fészke,
de mintha most is
itt ficserészne,
úgy kél a nap, és
úgy jön az este,
mintha még nálunk
volna a fecske.
Még egyelőre
minden a régi,
bár a szúnyog már
bőrét nem félti,
és a szellő is
be-beáll szélnek,
fákon a lombok
remegnek, félnek.
Valami titkon,
valami készül:
itt-ott a dombon
már egy-egy csósz ül:
Nézd csak a tájat,
de szépen őszi.

Dr. Urbán Károly felvétele

Siteri szabatéri galéria